

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Του Πρακτικού αριθ. 39/2022 Συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας ΑΜΘ.

Αριθ. Απόφασης 701/2022

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Εισήγηση για την έγκριση: Α) Της διενέργειας της Δράσης του ΕΠΔ της ΠΜΘ με κωδικό 210002006, συνολικό προϋπολογισμό 279.000,00 ευρώ με Φ.Π.Α. και τίτλο «Σχέδιο Ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας πρωτογενούς τομέα στην ΠΑΜΘ, Βελτίωση μεθόδων παραγωγής και Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων προώθησης και εμπορίας προϊόντων αγροτικής προέλευσης» με σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Β) Την εξουσιοδότηση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης για την υπογραφή της, καθώς και κάθε άλλου σχετικού αναγκαίου εγγράφου και Γ) Τον ορισμό μελών που θα συμμετέχουν στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης και τον ορισμό επιστημονικού υπευθύνου εκ μέρους της ΠΑΜΘ.

Στην Κομοτηνή σήμερα στις **27 Σεπτεμβρίου** ημέρα **Τρίτη** και ώρα **12:00 μ.μ** έγινε δια περιφοράς σύμφωνα με το άρθρο 78 του Ν.4954/9-7-2022 «Λήψη αποφάσεων συλλογικών οργάνων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και διοικητικών συμβουλίων εποπτευόμενων νομικών τους προσώπων κατά το διάστημα ισχύος των μέτρων αποφυγής της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19» και της παρ. 1 του άρθρου 167 του ν. 3852/2010 (Α'87), η **τακτική** συνεδρίαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης ύστερα από την **ΟΙΚ.ΠΑΜΘ/ΔΔ/282864/3851/22/09/2022** έγγραφη πρόσκληση του προέδρου αυτής, που επιδόθηκε σε κάθε μέλος χωριστά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 177 του Ν. 3852/2010.

Παρόντες ήταν οι κ.κ.: 1) **Πολίτης Αλέξιος** Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής, 2) **Κουρτίδης Κωνσταντίνος** Αντιπρόεδρος της οικονομικής επιτροπής 3) **Παπαεμμανουήλ Γρηγόριος** Αντιπεριφερειάρχης Δράμας μέλος, 4) **Βενετίδης Κωνσταντίνος** μέλος, 5) **Ιμπράμ Αχμέτ** μέλος, 6) **Τσώνης Αθανάσιος** μέλος, 7) **Μαρκόπουλος Θεόδωρος** μέλος, 8) **Βουρβουκέλης Οδυσσεάς** αναπληρωματικό μέλος, 9) **Χατζηπέμου Χρήστος** μέλος, 10) **Γρανάς Αρχέλαος** αναπληρωματικό μέλος και 11) **Ιμάμογλου Τζιχάν** μέλος

Απόντες ήταν οι κ.κ.:1) **Ζιμπίδης Γεώργιος** μέλος, 2) **Ιωσηφίδης Αλέξανδρος** μέλος αν και κλήθηκαν νόμιμα .

Καθήκοντα Γραμματέα άσκησε η υπάλληλος της Περιφέρειας Νταντή Φωτεινή. Αφού διαπιστώθηκε απαρτία σε σύνολο έντεκα μελών, ήταν παρόντα και τα έντεκα μέλη, ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής έθεσε υπόψη των μελών τα θέματα εκτός και ημερήσιας διάταξης.

ΑΠΟΦΑΣΗ 701: Εισηγούμενη το εικοστό έκτο θέμα ημερήσιας διάταξης η Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας της Π.Α.Μ.Θ, με το υπ' αριθμ. πρωτ: οικ.261001/2065/02-09-2022 έγγραφό της, έθεσε υπόψη των μελών της επιτροπής τα εξής:

Με την υπ' αριθ. υπ' αριθμ.240/πρ14/2021 Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Α.Μ.Θ. η Δράση με κωδικό **210002006** και τίτλο **«Σχέδιο Ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας πρωτογενούς τομέα στην ΠΑΜΘ, Βελτίωση μεθόδων παραγωγής και Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων προώθησης και εμπορίας προϊόντων αγροτικής προέλευσης»** , είναι ενταγμένη στο ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης της ΠΑΜΘ.

Η παρούσα εισήγηση αφορά την έγκριση της διενέργειας της δράσης με Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης και του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και στηρίζεται στις διατάξεις του άρθρου του άρθρου 225 του Ν. 3463/2006, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 42 του Ν. 4049/2012 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 100 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/07-06-2010, Α') «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως αντικαταστάθηκε με τον Ν. 4071/2012 (άρθρο 8 παρ. 9 και 10).

Αντικείμενο του έργου

Αντικείμενο του πιλοτικού αυτού ερευνητικού έργου είναι η μελέτη του πρωτογενούς τομέα στην Περιφέρεια και η καταγραφή των δυνατοτήτων αύξησης της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην ΠΑΜΘ δια:

(α) της βελτίωσης των μεθόδων και τεχνικών παραγωγής σε υφιστάμενες σημαντικές καλλιέργειες και μέσω αναδιαρθρώσεων των καλλιεργειών,

(β) της βελτίωσης της διείσδυσης των προϊόντων γεωργικής προέλευσης στις αγορές μέσω ανάπτυξης και αξιοποίησης καινοτόμων εργαλείων προώθησης και εμπορίας τους,

(γ) της εκπαίδευσης των παραγωγών και της διάχυσης ερευνητικών αποτελεσμάτων στους αγρότες της ΠΑΜΘ και

Περιλαμβάνει ουσιαστικά τρεις στόχους:

Στόχος 1: Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην ΠΑΜΘ που μπορεί να επέλθει μέσω:

1.1 της βελτίωσης των μεθόδων και των τεχνικών παραγωγής/καλλιέργειας στις σημαντικότερες από τις υφιστάμενες καλλιέργειες, αποσκοπώντας στην ορθολογική διαχείριση των εισροών (λιπάσματα, φυτοφάρμακα, νερό άρδευσης), στη βελτίωση του επιπέδου φυτοπροστασίας αξιοποιώντας κατάλληλες ποικιλίες ή τεχνικές καλλιέργειας, στην ποιοτική βελτίωση των παραγομένων προϊόντων και στην αξιοποίηση συστημάτων/μοντέλων ευφυούς γεωργίας.

1.2 της ορθολογικής αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών στη βάση ενός επιστημονικά καταρτισμένου σχεδίου, το οποίο θα λαμβάνει υπόψη τις κλιματικές κι εδαφολογικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής, τη μέγιστη αξιοποίηση του υφιστάμενου γεωργικού εξοπλισμού και της υπάρχουσας τεχνογνωσίας εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την έγκαιρη και έγκυρη διάχυση εξειδικευμένων κατευθύνσεων και συμβουλών στους αγρότες από εξειδικευμένους επιστήμονες δια μέσου των αρμοδίων γεωργικών υπηρεσιών (Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής) των ΠΕ της Περιφέρειας.

Στόχος 2: Η βελτίωση της διείσδυσης των προϊόντων γεωργικής προέλευσης στις αγορές μέσω ανάπτυξης και αξιοποίησης καινοτόμων εργαλείων προώθησης και εμπορίας.

Στόχος 3: Η διάχυση της επιστημονικής γνώσης στους αγρότες-καλλιεργητές μέσω σειράς ενεργειών πληροφόρησης (ιστοσελίδες, κοινωνικά δίκτυα, φυλλάδια, ημερίδες κ.ά.)

Οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν μέσω πέντε(5) Δράσεων που θα αναπτυχθούν:

Δράση 1. Καταγραφή και αξιολόγηση προβλημάτων του πρωτογενούς τομέα που οδηγούν σε μειωμένη ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα.

Δράση2. Επιλογή αντιπροσωπευτικών υφιστάμενων αγροτεμαχίων κατά ΠΕ που θα αξιοποιηθούν ως πιλοτικοί-επιδεικτικοί αγροί αναφοράς και στους οποίους σε συνεργασία με τους κατόχους-καλλιεργητές θα εφαρμόζονται οι βέλτιστες καλλιεργητικές τεχνικές – πρακτικές άρδευσης, λίπανσης, φυτοπροστασίας κλπ. – και θα υπολογίζεται η οικονομική ωφέλεια των παραγωγών.

Δράση 3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα μέσω της αξιοποίησης καινοτόμων εργαλείων

Δράση 4. Διατύπωση κοστολογημένων προτάσεων αναδιάρθρωσης ή/και βελτίωσης καλλιεργειών στην Περιφέρεια ΑΜΘ.

Δράση 5. Δράσεις ενημέρωσης των παραγωγών – διάχυση στην κοινωνία.

Για κάθε δράση (1-5) θα υπάρξουν ανάλογα παραδοτέα. Η υλοποίηση όλων των δράσεων θα έχει διάρκεια τριάντα έξι (36) μήνες, με δυνατότητα παράτασης στους δώδεκα (12) μήνες εφόσον κριθεί απαραίτητο.

Στο πλαίσιο του έργου κρίνεται αναγκαία η αξιοποίηση του κατάλληλου εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας, του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, το οποίο μέσω της προτεινόμενης προγραμματικής σύμβασης, θα συνεργαστεί με γεωπόνους της Περιφέρειας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του έργου, ενώ από την επιστημονική ομάδα του ΔΠΘ-θα υποβληθούν προτάσεις δυναμικών παρεμβάσεων που θα συμβάλουν στην ανταγωνιστικότητα των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, την καλύτερη προώθηση κι εμπορία των προϊόντων πρωτογενούς τομέα, υπό το πρίσμα των διαφαινόμενων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και των συνεχώς αυξανόμενων απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μετάβαση σε μια γεωργία με φιλικότερο περιβαλλοντικό πρόσημο.

Προϋπολογισμός-Χρηματοδότηση

Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος ανέρχεται στα **225.000,00 Ευρώ (πλέον ΦΠΑ 24%) ήτοι 279.000,00 Ευρώ** και αφορά δαπάνες μετακίνησης και αμοιβές επιστημονικού προσωπικού, δαπάνες για αναλώσιμα υλικά, δαπάνες ενημέρωσης και διάχυσης αποτελεσμάτων όπως περιγράφονται στο παράτημα της συνημμένης προγραμματικής σύμβασης οι οποίες θα αφορούν αποκλειστικά την υλοποίηση του συμβατικού αντικειμένου.

Η χρηματοδότηση σύμφωνα και με την υπ' αριθμ.240/πρ14/2022 Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, γίνεται από το Ετήσιο πρόγραμμα Δράσης της ΠΑΜΘ , τον Ειδικό Φορέα 0071, Κ.Α.Ε. : 9899, Κωδικός Δράσης **210002006**.

Μετά τα παραπάνω,**Έχοντας υπόψη:**

1. Τον Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α' 87) και ειδικότερα το άρθρο 100 αυτού, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει ιδίως με την παρ.9 του άρθρου 8 του Ν. 4071/2012 (ΦΕΚ Α' 85) «Ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/50/ΕΚ» και το άρθρο 74 του ν. 4483/2017 (ΦΕΚ Α' 107).
2. Τον Ν. 4690/2020 (Φ.Ε.Κ 104/30-5-2020) και ιδίως το άρθρο 21 «Ρυθμίσεις για τη σύναψη και εκτέλεση προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτουν ΟΤΑ α και β βαθμού» όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 132 του Ν. 4714/2020 (Φ.Ε.Κ 148 Α/31-7-2020).
3. Το ΠΔ 144 (ΦΕΚ 237/Α'/27-12-2010) «Οργανισμός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Το άρθρο 225 του Ν. 3463/2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» (ΦΕΚ Α' 114).
5. Το Π.Δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες».
6. Τον Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ Α' 114/04/08/2017) «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις», ως τροποποιηθείς ισχύει.
7. Τον Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) ως τροποποιηθείς ισχύει, και ειδικότερα αυτές του άρθρου 12.
8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων ΓΚΠΔ/General Data Protection Regulation GDPR), και τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137),
9. Τη με αριθμ. ΔΠΘ/ΣΥΓΚ/15410/666/18-05-2022 απόφαση της Συγκλήτου του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης για την έγκριση σύναψης της παρούσης Προγραμματικής Σύμβασης.
10. Την υπ' αριθμ. 226/2020 (ΑΔΑ: ΨΕ017ΛΒ-Β9Ω) Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Α.Μ.Θ. με την οποία το εν λόγω έργο εντάχθηκε το ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης της ΠΑΜΘ έτους 2021.
11. Την Απόφαση Πολυετούς Ανάληψης Υποχρέωσης Δ.Ο. 3243 /01-09-2022 (ΑΔΑ 6ΦΓΟ7ΛΒ-Ω3Β, ΑΔΑΜ 22REQ011178286).
12. Την υπ' αριθμ. 42457/21.10.2021 Τεκμηρίωση Άσκησης Επιχειρηματικής Δραστηριότητας λιγότερο του 20% της Συνολικής Δραστηριότητας που απεστάλη από τον ΕΛΚΕ ΔΠΘ.
13. Τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ ΔΠΘ, όπως αυτός δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ τ. Β' 5902/31.12.2020.

Κατόπιν των ανωτέρω, η Υπηρεσία

ΕΙΣΗΓΕΙΤΑΙ

Α) Να εγκρίνετε τη διενέργεια της Δράσης του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης της Περιφέρειας ΑΜΘ με κωδικό 210002006, συνολικό προϋπολογισμό 279.000,00 € συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24% και τίτλο «*Σχέδιο Ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας πρωτογενούς τομέα στην ΠΑΜΘ, Βελτίωση μεθόδων παραγωγής και Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων προώθησης και εμπορίας προϊόντων αγροτικής προέλευσης*» με σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, σύμφωνα με το συνημμένο σχέδιο της Προγραμματικής Σύμβασης.

Β) Να εξουσιοδοτηθεί ο Περιφερειάρχης για την υπογραφή της προγραμματικής σύμβασης, καθώς και κάθε άλλου σχετικού αναγκαίου εγγράφου που αφορά τυχόν αλλαγή των μελών της επιτροπής, του επιστημονικά υπεύθυνου της ΠΑΜΘ και κάθε ενδεχόμενη τροποποίηση της προγραμματικής σύμβασης που δεν επηρεάζει το ύψος του προϋπολογισμού της.

Γ) Να εγκρίνετε τα μέλη της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, που θα συμμετέχουν στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης της σύμβασης και τον επιστημονικά υπεύθυνο της ΠΑΜΘ ως ακολούθως:

Τακτικά μέλη

- τον κ. Νικόλαο Κολάτσο, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο της Δνσης Αγροτικής Οικονομίας ΠΑΜΘ και
- τον κ. Ιωάννη Αμαζόπουλο, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο του Τμήματος Προγραμματισμού της Δνσης Αγροτικής Οικονομίας ΠΑΜΘ και
Αναπληρωματικά Μέλη
- τον κ. Ανδρέα Καμαριανάκη, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Ξάνθης
- την κ. κ. Ιωάννα Σαρίγκολη, Γεωπόνο, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Δράμας.
Επιστημονικά υπεύθυνο της ΠΑΜΘ
- τον κ. Νικόλαο Κολάτσο, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο της Δνσης Αγροτικής Οικονομίας ΠΑΜΘ με αναπληρωτή τον κ. Ιωάννη Αμαζόπουλο, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο του Τμήματος Προγραμματισμού της Δνσης Αγροτικής Οικονομίας ΠΑΜΘ.

Η Οικονομική Επιτροπή Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης μετά από διαλογική συζήτηση και έχοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 176 του Ν. 3852/2010 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Εγκρίνει Α) τη διενέργεια της Δράσης του Ετησίου Προγράμματος Δράσης της Περιφέρειας ΑΜΘ με κωδικό 210002006, συνολικό προϋπολογισμό 279.000,00 € συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24% και τίτλο «*Σχέδιο Ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας πρωτογενούς τομέα στην ΠΑΜΘ, Βελτίωση μεθόδων παραγωγής και Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων προώθησης και εμπορίας προϊόντων αγροτικής προέλευσης*» με σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, σύμφωνα με το συνημμένο σχέδιο της Προγραμματικής Σύμβασης.

Β) Να εξουσιοδοτηθεί ο Περιφερειάρχης για την υπογραφή της προγραμματικής σύμβασης, καθώς και κάθε άλλου σχετικού αναγκαίου εγγράφου που αφορά τυχόν αλλαγή των μελών της επιτροπής, του επιστημονικά υπεύθυνου της ΠΑΜΘ και κάθε ενδεχόμενη τροποποίηση της προγραμματικής σύμβασης που δεν επηρεάζει το ύψος του προϋπολογισμού της.

Γ) Τα μέλη της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, που θα συμμετέχουν στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης της σύμβασης και τον επιστημονικά υπεύθυνο της ΠΑΜΘ ως ακολούθως:

Τακτικά μέλη

- τον κ. Νικόλαο Κολάτσο, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο της Δνσης Αγροτικής Οικονομίας ΠΑΜΘ και
- τον κ. Ιωάννη Αμαζόπουλο, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο του Τμήματος Προγραμματισμού της Δνσης Αγροτικής Οικονομίας ΠΑΜΘ και
Αναπληρωματικά Μέλη
- τον κ. Ανδρέα Καμαριανάκη, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Ξάνθης
- την κ. κ. Ιωάννα Σαρίγκολη, Γεωπόνο, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Δράμας.
Επιστημονικά υπεύθυνο της ΠΑΜΘ
- τον κ. Νικόλαο Κολάτσο, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο της Δνσης Αγροτικής Οικονομίας ΠΑΜΘ με αναπληρωτή τον κ. Ιωάννη Αμαζόπουλο, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο του Τμήματος Προγραμματισμού της Δνσης Αγροτικής Οικονομίας ΠΑΜΘ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

του άρθρου 100, του Ν. 3852/2010,

όπως ισχύει με το άρθρο 8 του Ν. 4071/2012

και με το άρθρο 74 του Ν.4483/2017

για την εκπόνηση Ερευνητικού Προγράμματος με τίτλο:

«Σχέδιο ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας πρωτογενούς τομέα στην ΠΑΜΘ, βελτίωση μεθόδων παραγωγής και ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων προώθησης και εμπορίας προϊόντων αγροτικής προέλευσης»

Στην Κομοτηνή σήμερα την ....., οι παρακάτω συμβαλλόμενοι φορείς:

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης η οποία εδρεύει στην Κομοτηνή, στην οδό Γ.Κακουλίδη 1, Τ.Κ.: 69132 με ΑΦΜ 997687965, Δ.Ο.Υ. Κομοτηνής πρώτος συμβαλλόμενος καλούμενη εφεξής «Κύριος του Έργου» και εκπροσωπείται νόμιμα από τον κ. Χρήστο Μέτιο, Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, το οποίο εδρεύει στην Κομοτηνή, Κτίριο Διοίκησης Πανεπιστημιούπολη – Πρυτανεία (ΑΦΜ 999975749, Δ.Ο.Υ. Α'-Β' Ξάνθης), δεύτερος συμβαλλόμενος, στο εξής καλούμενος «Φορέας Υλοποίησης», και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Πρύτανη, Καθηγητή του Τμήματος Ιατρικής, κ. Πολυχρονίδη Αλέξανδρο, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 15 παρ. 15 του Ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 114/2017) σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. 137509/Ζ1 Διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 490/2018) περί εκλογής Πρύτανη και τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.).

Λαμβάνοντας υπόψη:

Τον Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α' 87) και ειδικότερα το άρθρο 100 αυτού, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει ιδίως με την παρ.9 του άρθρου 8 του Ν. 4071/2012 (ΦΕΚ Α' 85) «Ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/50/ΕΚ» και το άρθρο 74 του ν. 4483/2017 (ΦΕΚ Α' 107).

Τον Ν. 4690/2020 (Φ.Ε.Κ 104/30-5-2020) και ιδίως το άρθρο 21 «Ρυθμίσεις για τη σύναψη και εκτέλεση προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτουν ΟΤΑ α και β βαθμού» όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 132 του Ν. 4714/2020 (Φ.Ε.Κ 148 Α/31-7-2020).

Το ΠΔ 144 (ΦΕΚ 237/Α'/27-12-2010) «Οργανισμός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Το άρθρο 225 του Ν. 3463/2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» (ΦΕΚ Α' 114).

Το Π.Δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες».

Τον Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ Α' 114/04/08/2017) «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις», ως τροποποιηθείς ισχύει.

Τον Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) ως τροποποιηθείς ισχύει, και ειδικότερα αυτές του άρθρου 12.

Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων ΓΚΠΔ/General Data Protection Regulation GDPR), και τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137),

Τη με αριθμ. ΔΠΘ/ΣΥΓΚ/15410/666/18-05-2022 απόφαση της Συγκλήτου του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης για την έγκριση σύναψης της παρούσης Προγραμματικής Σύμβασης.

Την υπ' αριθμ. 226/2020 (ΑΔΑ: ΨΕ017ΛΒ-Β9Ω) Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Α.Μ.Θ. με την οποία το εν λόγω έργο εντάχθηκε το ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης της ΠΑΜΘ έτους 2021.

Την Απόφαση Πολυετούς Ανάληψης Υποχρέωσης Δ.Ο. 3243 /01-09-2022 (ΑΔΑ 6ΦΓΟ7ΛΒ-Ω3Β, ΑΔΑΜ 22REQ011178286).

Την υπ' αριθμ..... /2022 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με την οποία εγκρίνεται η σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης με το ΔΠΘ για την υποστήριξη υλοποίησης της πράξης με τίτλο «Σχέδιο Ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας πρωτογενούς τομέα στην ΠΑΜΘ, Βελτίωση μεθόδων παραγωγής και Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων προώθησης και εμπορίας προϊόντων αγροτικής προέλευσης»

Την έγκριση νομιμότητας με την αριθμ. πρωτ. .... Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Την υπ' αριθμ. 42457/21.10.2021 Τεκμηρίωση Άσκησης Επιχειρηματικής Δραστηριότητας λιγότερο του 20% της Συνολικής Δραστηριότητας που απεστάλη από τον ΕΛΚΕ ΔΠΘ.

Τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ ΔΠΘ, όπως αυτός δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ τ. Β'5902/31.12.2020.

Λαμβάνοντας ακόμη υπόψη ότι:

α. Οι συμβαλλόμενες Αρχές στην παρούσα σύμβαση εκτελούν στην ελεύθερη αγορά λιγότερο από το 20% των δραστηριοτήτων που αφορά η συνεργασία.

β. Η Συνεργασία που καθιερώνεται μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών με την εν λόγω Σύμβαση αποβλέπει στην επίτευξη των κοινών τους στόχων και στην εξυπηρέτηση, δια της υλοποίησης αυτής, σκοπών αμιγώς δημοσίου συμφέροντος και συγκεκριμένα της προαγωγής, βασισμένης στην καινοτομία, της βιο-ασφάλειας –της ασφάλειας τροφίμων– της βιώσιμης αγροδιατροφικής ανάπτυξης της Περιφέρειας αλλά και της επιστήμης και της έρευνας, δημόσια αγαθά στα οποία είτε αθροιστικά, είτε κατ'ιδίαν έχουν συμβάλει.

γ. Η παρούσα Σύμβαση προβλέπει δαπάνες όπως: αμοιβές και έξοδα προσωπικού ΔΠΘ, δαπάνες υποστηρικτικών υπηρεσιών λειτουργίας και διαχείρισης εργαστηρίων, μετακινήσεις, δαπάνες αναλωσίμων, προβολή κ.ά. που αποσκοπούν μόνον στην κάλυψη των προβλεπόμενων εξόδων των συμβαλλόμενων φορέων προς υλοποίηση του ερευνητικού Προγράμματος.

δ. Οι συμβαλλόμενοι φορείς, συμφωνούν στην επωφελή διασύνδεση της έρευνας με την ανάπτυξη και στην επιστημονική υποστήριξη στη λήψη πολιτικών αποφάσεων για το σκοπό αυτό.

ε. Υφίσταται η ανάγκη συνεργασίας των συμβαλλόμενων φορέων, προς επίτευξη των κοινών τους στόχων για την εκπόνηση, αξιοποίηση και διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου, οι οποίοι συμφωνούν και συναποδέχονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Νομική Βάση και Περιεχόμενο Σύμβασης

Η παρούσα σύμβαση είναι Προγραμματική και στηρίζεται στις διατάξεις του άρθρου 225 του Ν. 3463/2006, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 42 του Ν. 4049/2012 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 100 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/07-062010, Α') «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως αντικαταστάθηκε με τον Ν. 4071/2012 (άρθρο 8 παρ. 9 και 10). Το φυσικό αντικείμενο του έργου θα υλοποιηθεί από το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Η σύμβαση αυτή περιέχει τα εξής κεφάλαια:

Νομική Βάση και Περιεχόμενο της Σύμβασης

Προοίμιο – Σκοπός

Αντικείμενο – Μεθοδολογία

Δράσεις εκτέλεσης του έργου

Διάρκεια ισχύος της Προγραμματικής Σύμβασης

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Σύμβασης – Παραδοτέα

Πόροι – Χρηματοδότηση

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων

Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης
Κυριότητα και δημοσιεύσεις αποτελεσμάτων
Επεξεργασία Δεδομένων
Ανωτέρα βία
Ρήτρες - Τελικές Διατάξεις Σύμβασης
Καταγγελία της σύμβασης
Τροποποίηση της σύμβασης
Εφαρμοστέο δίκαιο
Παράρτημα - Προϋπολογισμός του έργου

Άρθρο 2

Προοίμιο – Σκοπός

Σύμφωνα με την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS-3) της ΠΑΜΘ :

Ο αγροτικός τομέας (γεωργία-κτηνοτροφία-δασοκομία-αλιεία) αποτελεί κομβικό σημείο της οικονομικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια ΑΜ-Θ. Η Περιφέρεια ΑΜ-Θ μπορεί να χαρακτηριστεί ως κυρίως αγροτική, δεδομένου ότι ο πρωτογενής τομέας αποτελεί τον βασικό παραγωγικό τομέα της. Το ποσοστό συμμετοχής του πρωτογενούς τομέα στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (ΑΠΑ) της Περιφέρειας ανέρχεται σε 6,2% (ποσοστό διπλάσιο του εθνικού μέσου όρου), αντιπροσωπεύει το 20,7% της συνολικής απασχόλησης, ενώ συμμετέχει και με περίπου 40% στις συνολικές εξαγωγές της Περιφέρειας. Ακόμη πιο σημαντική ωστόσο, είναι η διασύνδεσή του με τους άλλους τομείς της οικονομίας (δευτερογενής, τριτογενής). Εάν αυτή συνυπολογιστεί, τότε η συμμετοχή του πρωτογενούς τομέα είναι ακόμη μεγαλύτερη από την επίσημα καταγεγραμμένη.

Οι κυριότεροι υπο-κλάδοι αγροτικής παραγωγής στην Περιφέρεια ΑΜ-Θ, ανάλογα με την αξία της παραγωγής και τη συμμετοχή στην ΑΠΑ του πρωτογενούς τομέα, είναι: ζωική παραγωγή (34%), δημητριακά (22%), βιομηχανικά φυτά (18%), λαχανικά και πατάτες (17%) και φρούτα (6%). Τα κυριότερα παραγόμενα προϊόντα είναι το καλαμπόκι (13%), το γάλα (13%), τα σιτηρά (8%), το βαμβάκι (8%), οι πατάτες (6%), ο καπνός (5%), τα σταφύλια (4%) (στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ, 2009).

Οι σημαντικότερες καλλιέργειες σε όρους απασχόλησης είναι τα σιτηρά, το βαμβάκι, τα οπωροκηπευτικά (σταφύλια, σπαράγγια ακτινίδια κυρίως) και τα δενδροκομικά (ελαιοκαλλιέργεια, ρόδι). Να σημειωθεί ωστόσο, ότι τα προϊόντα που είναι εντάσεως εργασίας είναι κατά κύριο λόγο τα κτηνοτροφικά, τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας, ο καπνός, τα σταφύλια, τα σπαράγγια και τα ακτινίδια.

Τα κυριότερα εξαγόμενα αγροτικά προϊόντα της Περιφέρειας είναι τα επιτραπέζια σταφύλια, τα ακτινίδια (με αυξητική τάση), και τα σπαράγγια. Από τα μεταποιημένα προϊόντα σημαντικές ποσότητες εξαγωγών, καταγράφονται για το ελαιόλαδο, το κρασί και τα καπνά. Επιπλέον, σημαντικές εξαγωγές παρατηρούνται σε εκκοκκισμένο βαμβάκι και βαμβακόσπορο καθώς και σιτάρι και καλαμπόκι (χωρίς επεξεργασία).

Η κύρια αγορά των σημαντικότερων προϊόντων που παράγονται στην Περιφέρεια ΑΜΘ είναι η εγχώρια, δεδομένου ότι μικρό μέρος αυτών εξάγεται. Εξάριση αποτελούν συγκεκριμένα είδη οπωροκηπευτικών, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα τα σπαράγγια, τα οποία σχεδόν στο σύνολό τους εξάγονται. Η κτηνοτροφική παραγωγή προορίζεται κυρίως για εγχώρια κατανάλωση, δεδομένου ότι η Ελλάδα είναι ιδιαίτερα ελλειμματική στην παραγωγή προϊόντων ζωικής προέλευσης, όμως δεν θα πρέπει να παραγνωρίζεται και ο ανταγωνισμός με τα εισαγόμενα αντίστοιχα προϊόντα σε επίπεδο τιμών.

Ο πρωτογενής τομέας στην υπό εξέταση Περιφέρεια χαρακτηρίζεται από χαμηλή ανταγωνιστικότητα, όχι μόνο σε σύγκριση με άλλες χώρες, αλλά και σε εθνικό επίπεδο. Σύμφωνα με στοιχεία του Ι.ΓΕ.Κ.Ε, το Ακαθάριστο Γεωργικό Προϊόν ανά απασχολούμενο στην Περιφέρεια ΑΜ-Θ ανέρχεται στο 69% του εθνικού μέσου όρου, ενώ αντίστοιχα χαμηλοί είναι και οι λοιποί δείκτες: η παραγωγικότητα του εδάφους ανέρχεται στο 76%, και η παραγωγικότητα της εργασίας στο 77%. Σε διεθνές επίπεδο, η αυξημένη παραγωγικότητα ή/και φθηνότερο κόστος, σε άλλες χώρες οδηγεί την Περιφέρεια σε ανταγωνιστικό μειονέκτημα με εξαίρεση κάποια παραδείγματα επιτυχημένης διείσδυσης σε ξένες αγορές από επιχειρήσεις ή ομάδες παραγωγών που λειτούργησαν με γνώμονα την τόλμη, την καινοτομία και τη

διαφοροποίηση (ενδεικτικά αναφέρονται τα παραδείγματα των παραγωγών σπαραγγιού, των σταφυλιών, της πατάτας, καθώς και ορισμένων μεταποιημένων προϊόντων).

Ένα άλλο χαρακτηριστικό του πρωτογενούς τομέα στην ΠΑΜΘ είναι η σημαντική τάση συρρίκνωσης που παρατηρείται την τελευταία δεκαετία. Συγκεκριμένα, η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) του πρωτογενούς τομέα στην Περιφέρεια, από 675 εκατ. το 2001, υποχώρησε στα 478 εκατ. € το 2016 (βλέπε αναλυτικά στοιχεία από Ελληνική Στατιστική Αρχή : <https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SEL45/->).

Με δεδομένη την υφιστάμενη κατάσταση και τα προβλήματα που εντοπίστηκαν στον πρωτογενή τομέα, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, προτείνονται μία σειρά από δράσεις και στόχους όπως παρατίθενται στο κείμενο που ακολουθεί :

Στόχος 1: Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην ΠΑΜΘ που μπορεί να επέλθει μέσω:

1.1 της βελτίωσης των μεθόδων και των τεχνικών παραγωγής/καλλιέργειας στις σημαντικότερες από τις υφιστάμενες καλλιέργειες, αποσκοπώντας στην ορθολογική διαχείριση των εισροών (λιπάσματα, φυτοφάρμακα, νερό άρδευσης), στη βελτίωση του επιπέδου φυτοπροστασίας αξιοποιώντας κατάλληλες ποικιλίες ή τεχνικές καλλιέργειας, στην ποιοτική βελτίωση των παραγομένων προϊόντων και στην αξιοποίηση συστημάτων/μοντέλων ευφυούς γεωργίας.

1.2 της ορθολογικής αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών στη βάση ενός επιστημονικά καταρτισμένου σχεδίου, το οποίο θα λαμβάνει υπόψη τις κλιματικές κι εδαφολογικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής, τη μέγιστη αξιοποίηση του υφιστάμενου γεωργικού εξοπλισμού και της υπάρχουσας τεχνογνωσίας εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την έγκαιρη και έγκυρη διάχυση εξειδικευμένων κατευθύνσεων και συμβουλών στους αγρότες από εξειδικευμένους επιστήμονες δια μέσου των αρμοδίων γεωργικών υπηρεσιών (Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής) των ΠΕ της Περιφέρειας.

Στόχος 2: Η βελτίωση της διείσδυσης των προϊόντων γεωργικής προέλευσης στις αγορές μέσω ανάπτυξης και αξιοποίησης καινοτόμων εργαλείων προώθησης και εμπορίας.

Στόχος 3: Η διάχυση της επιστημονικής γνώσης στους αγρότες-καλλιεργητές μέσω σειράς ενεργειών πληροφόρησης (ιστοσελίδες, κοινωνικά δίκτυα, φυλλάδια, ημερίδες κ.ά.)

Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται αναγκαία η αξιοποίηση του κατάλληλου εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, και συγκεκριμένα της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας, το οποίο μέσω της προτεινόμενης προγραμματικής σύμβασης, θα συνεργαστεί με γεωπόνους της Περιφέρειας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του έργου.

Τα αποτελέσματα του έργου αναμένεται να είναι σημαντικά καθώς θα δημιουργηθούν κοστολογημένες κατευθυντήριες οδηγίες σε όλες τις ΠΕ που θα απευθύνονται στους αγρότες-καλλιεργητές και θα παρέχουν τις δυνατές επιλογές προκειμένου να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα των εκμεταλλεύσεών τους, να προβούν σε αναδιαρθρώσεις καλλιεργειών και να αποκτήσουν τα κατάλληλα εργαλεία προώθησης των προϊόντων τους στις αγορές.

Άρθρο 3

Αντικείμενο – Μεθοδολογία

Η παρούσα Προγραμματική Σύμβαση αφορά στην εκπόνηση πιλοτικού ερευνητικού Προγράμματος με τίτλο: «Σχέδιο Ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας πρωτογενούς τομέα στην ΠΑΜΘ, Βελτίωση μεθόδων παραγωγής και Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων προώθησης και εμπορίας προϊόντων αγροτικής προέλευσης».

Αντικείμενο του πιλοτικού αυτού ερευνητικού έργου είναι η μελέτη του πρωτογενούς τομέα στην Περιφέρεια και η καταγραφή των δυνατοτήτων αύξησης της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην ΠΑΜΘ μέσω (α) της βελτίωσης των μεθόδων και τεχνικών παραγωγής σε υφιστάμενες σημαντικές καλλιέργειες και μέσω αναδιαρθρώσεων των καλλιεργειών, (β) βελτίωσης της διείσδυσης των προϊόντων γεωργικής στις αγορές μέσω ανάπτυξης και

αξιοποίησης καινοτόμων εργαλείων προώθησης και εμπορίας τους, (γ) της εκπαίδευσης των παραγωγών και της διάχυσης ερευνητικών αποτελεσμάτων στους αγρότες της ΠΑΜΘ και (δ) της αξιοποίησης εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του ΔΠΘ προς όφελος των παραγωγών.

Μεθοδολογία

Η Περιφέρεια ΑΜ-Θ μπορεί να χαρακτηριστεί κυρίως αγροτική, δεδομένου ότι ο πρωτογενής τομέας αποτελεί το βασικό μοχλό οικονομικής ανάπτυξης της. Ωστόσο, η ανταγωνιστικότητα του πρωτογενούς τομέα στην Περιφέρεια είναι σχετικά χαμηλή, όχι μόνο σε σύγκριση με άλλες χώρες, αλλά ακόμη και σε εθνικό επίπεδο.

Η χαμηλή ανταγωνιστικότητα του κλάδου και η αδυναμία εντοπισμού των αναγκών βελτιώσεων και αναδιαρθρώσεων από τους άμεσα εμπλεκόμενους (αγρότες και ιδιώτες επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται και σχετίζονται με τον κλάδο), καθιστούν οικονομικά μη βιώσιμο μεγάλο αριθμό γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Από στατιστικά στοιχεία (Ελληνική Στατιστική Αρχή - ΕΛΣΤΑΤ) προκύπτει ότι ο πρωτογενής τομέας στην ΠΑΜΘ εμφανίζει σημαντική τάση συρρίκνωσης που την περίοδο 2001-2016 ξεπέρασε το 29% σε όρους Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία. Περαιτέρω διαφαίνεται ότι ο αγροτικός τομέας καθίσταται μη θελκτικός για νέες επενδύσεις. Τα παραπάνω έχουν πολύ αρνητικές συνέπειες τόσο σε οικονομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο.

Το πρόβλημα αναμένεται να επιδεινωθεί λόγω των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και λόγω των αυξανόμενων απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μετάβαση σε μια γεωργία με φιλικότερο περιβαλλοντικό πρόσημο.

Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται αναγκαία η αξιοποίηση του εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός αναπτυξιακού προγράμματος σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας (Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας Κ.Υ, Διεύθυνση Κτηνιατρικής Κ.Υ και ΔΑΟΚ των ΠΕ), το οποίο αναλύεται στις παρακάτω δράσεις :

Δράση 1. Καταγραφή και αξιολόγηση προβλημάτων του πρωτογενούς τομέα που οδηγούν σε μειωμένη ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα.

Δράση 2. Επιλογή αντιπροσωπευτικών υφιστάμενων αγροτεμαχίων κατά ΠΕ που θα αξιοποιηθούν ως πιλοτικοί-επιδεικτικοί αγροί αναφοράς και στους οποίους σε συνεργασία με τους κατόχους-καλλιεργητές θα εφαρμόζονται οι βέλτιστες καλλιεργητικές τεχνικές – πρακτικές άρδευσης, λίπανσης, φυτοπροστασίας κλπ. – και θα υπολογίζεται η οικονομική ωφέλεια των παραγωγών.

Δράση 3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα μέσω της αξιοποίησης καινοτόμων εργαλείων

Δράση 4. Διατύπωση κοστολογημένων προτάσεων αναδιάρθρωσης ή/και βελτίωσης καλλιεργειών στην Περιφέρεια ΑΜΘ.

Δράση 5. Δράσεις ενημέρωσης των παραγωγών – διάχυση στην κοινωνία.

Για κάθε δράση (1-5) θα υπάρξουν ανάλογα παραδοτέα. Η υλοποίηση όλων των δράσεων θα έχει διάρκεια τριάντα έξι (36) μήνες, με δυνατότητα παράτασης στους δώδεκα (12) μήνες εφόσον κριθεί απαραίτητο.

Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος ανέρχεται στα 225.000,00 Ευρώ (πλέον ΦΠΑ 24%) ήτοι 279.000 Ευρώ και αφορά έξοδα προμήθειας και εγκατάστασης συστημάτων, αμοιβές επιστημονικού προσωπικού, δαπάνες μετακίνησης και διαμονής επιστημονικού προσωπικού και επιστημονικών συνεργατών (π.χ. φοιτητών), δαπάνες για εργαστηριακά αναλώσιμα, δαπάνες για ημερίδες ενημέρωσης αποκλειστικά για την υλοποίηση του αντικειμένου της Προγραμματικής Σύμβασης.

Οι γεωπόνοι της Περιφέρειας θα συμμετέχουν στη συλλογή δεδομένων, την επιλογή καλλιεργειών και αγροτεμαχίων που θα αξιοποιηθούν ως πιλοτικοί-επιδεικτικοί αγροί και στη διάχυση αποτελεσμάτων στον αγροτικό κόσμο στο πλαίσιο των καθηκόντων εντός του ωραρίου εργασίας τους. Οι δαπάνες μετακίνησης τους θα καλύπτονται από τις υπηρεσίες τους. Για το σκοπό αυτό θα συγκροτηθεί ομάδα εργασίας με Απόφαση Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με την οποία θα οριστούν οι γεωπόνοι που θα συμμετέχουν καθώς και τα ειδικά τους καθήκοντα.

Η κυριότητα και χρήση των αποτελεσμάτων του έργου και η δημοσίευση εργασιών αποτελεί δικαίωμα των συμβαλλόμενων φορέων δια των υπευθύνων και μετά από συνεργασία. Το δικαίωμα χρήσης ανήκει στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Κύριος του Έργου). Τα πορίσματα θα αποτελέσουν πνευματική ιδιοκτησία του Δ.Π.Θ.

Για την εκτέλεση του έργου αυτού ορίζεται, από την πλευρά του Δ.Π.Θ., Επιστημονικός Υπεύθυνος (ΕΥ) ο κ. Σπυρίδων Κουτρούμπας, Καθηγητής του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης, ο οποίος θα ορίσει ειδικότερα τα μέλη της ερευνητικής ομάδας και θα συντονίσει και θα διεκπεραιώσει τις εργασίες της. Ο ΕΥ θα ευθύνεται εν γένει για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και τη σκοπιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου παρακολουθώντας το οικονομικό αντικείμενό του (άρθρο 56 Ν.4485/2017 ΦΕΚ Α'/114/04/08/2017 ως τροποποιηθέν ισχύει).

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του Δ.Π.Θ. αναλαμβάνει τη γενική ευθύνη για την υποβολή όλων των εγγράφων εκ μέρους του Δ.Π.Θ. προς την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και τη γενικότερη σύνδεση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή κωλύματος, ο ΕΥ του Δ.Π.Θ. αναπληρώνεται από τον κ. Κων/νο Γαλανόπουλο, Καθηγητή του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

Για την εκτέλεση του έργου αυτού ορίζεται, από την πλευρά της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ως επιστημονικός υπεύθυνος ο γεωπόνος της Δνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Έβρου κ. Νικόλαος Κολάτσος, ΠΕ Γεωπόνος, Αναπληρωτής Προϊστάμενος της Δνσης Αγροτικής Οικονομίας της ΠΑΜΘ ο οποίος θα συνεργάζεται με τον ΕΥ και την ερευνητική ομάδα του ΔΠΘ για τα θέματα του Προγράμματος. Σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή κωλύματος, αναπληρώνεται από τον κ. Ιωάννη Αμαξόπουλο, ΠΕ Γεωπόνο, Αναπληρωτή Προϊστάμενο του τμήματος Προγραμματισμού της ίδιας Υπηρεσίας.

Η παρακολούθηση της σύμβασης γίνεται από Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 9 της παρούσας σύμβασης.

Την οικονομική διαχείριση του έργου προς όφελος του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης θα αναλάβει ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του Δ.Π.Θ., σύμφωνα με το άρθρο 50 του Ν. 4485/2017 (ΦΕΚΑ114/4.8.17) (Διεύθυνση: Βασ. Σοφίας 12, Πολυτεχνική Σχολή, Ξάνθη), ο οποίος θα αναλάβει, αφενός την είσπραξη της χρηματοδότησης μέσω του τραπεζικού λογαριασμού του και αφετέρου, τη διαχείριση του κονδυλίου της αμοιβής του ΔΠΘ. Για το λόγο αυτό ο ΕΛΚΕ ΔΠΘ θα εκδώσει το σχετικό τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών για την είσπραξη του συνολικού ποσού του συμβατικού αντικείμενου της αμοιβής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και θα παρακρατήσει το 12% της συμφωνηθείσας αμοιβής ως αμοιβή διαχείρισης σύμφωνα με τα άρθρα 51 παρ. 1 θ και 59 παρ. 5 του Ν. 4485/2017 και τον ισχύοντα Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του ΕΛΚΕΔΠΘ.

Άρθρο 4

Δράσεις εκτέλεσης του έργου

Το έργο εκπονείται σε πέντε (5) Δράσεις, οι οποίες περιγράφονται ως ακολούθως:

Δράση 1. Καταγραφή και αξιολόγηση προβλημάτων του πρωτογενούς τομέα που οδηγούν σε μειωμένη ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα

Δ1.1. Μέτρηση της συμβολής του αγροτικού τομέα στην περιφερειακή οικονομία και ανάλυση της διαφοροποίησης την τελευταία δεκαετία.

Για το σκοπό αυτό θα χρησιμοποιηθεί η μέθοδος Εισροών-Εκροών (E-E) για τον εντοπισμό των σημαντικότερων κλάδων της περιφερειακής οικονομίας, σε όρους παραγόμενου προϊόντος, εισοδήματος και απασχόλησης. Ειδικότερα, η εξειδίκευση ενός περιφερειακού υποδείγματος E-E (regional Input-Output model) για την ΑΜΘ μπορεί αποτελεσματικά να παράσχει τις πληροφορίες που απαιτούνται για την υλοποίηση των στόχων της συγκεκριμένης ερευνητικής πρότασης. Το περιφερειακό υπόδειγμα που θα εξειδικευτεί για την τοπική οικονομία έχει τη δυνατότητα να καταγράψει τις διακλαδικές συναλλαγές στην τοπική οικονομία, να αναδείξει τους σημαντικότερους κλάδους που μπορούν να τονώσουν αποτελεσματικότερα το τοπικό προϊόν, την απασχόληση και το εισόδημα των καταναλωτών. Επιπλέον,

χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες τεχνικές μπορεί να αξιολογήσει τις επιπτώσεις, στην τοπική οικονομία και ειδικότερα στον αγροτικό τομέα, από εξωγενείς μεταβολές όπως η μεταβολές της ΚΑΠ και των εισροών κονδυλίων στην περιφέρεια από αναπτυξιακά προγράμματα.

Η μέθοδος Εισροών-Εκροών (E-E) αποτελεί ένα σύστημα που καταγράφει και ποσοτικοποιεί τις διακλαδικές σχέσεις μεταξύ των διαφόρων κλάδων οικονομικής δραστηριότητας που λαμβάνουν χώρα σε ένα οικονομικό σύστημα· καταγράφει τις διάφορες συναλλαγές που γίνονται σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, συνήθως ένα έτος, στην οικονομία μιας χώρας ή μιας περιφέρειας. Οι διακλαδικές αυτές σχέσεις, η ροή δηλαδή αγαθών, μεταξύ των διαφόρων κλάδων καθώς και η αλληλεξάρτηση τους απεικονίζονται στον λεγόμενο πίνακα Εισροών-Εκροών (Input-Output Table). Στον πίνακα αυτόν περιγράφεται η δομή των πραγματικών ροών ανάμεσα στους κλάδους της οικονομίας.

Επιπρόσθετα, σε ότι αφορά τη διαφοροποίηση της συμβολής του αγροτικού τομέα στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη την τελευταία δεκαετία, θα χρησιμοποιηθεί η ανάλυση της συμπεριφοράς του εισοδήματος, της απασχόλησης και του παραγόμενου προϊόντος, τόσο με μονομεταβλητές, όσο και πολυμεταβλητές μεθόδους ανάλυσης χρονολογικών σειρών. Πιο συγκεκριμένα, τα υποδείγματα ARMA (Autoregressive moving average) και ARIMA (Autoregressive integrated moving average) δίνουν τη δυνατότητα πρόβλεψης μελλοντικών τιμών καθώς και ταυτοποίησης χρονικών στιγμών στις οποίες καταγράφονται οι αλλαγές στην συμπεριφορά των υπό εξέταση μεταβλητών (διαταράξεις). Επιπλέον, οι τεχνικές της συνολοκλήρωσης με χρήση των υποδειγμάτων ARDL, που θα εφαρμοστούν δίνουν τη δυνατότητα διερεύνησης συσχετίσεων του εισοδήματος και της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα με το εισόδημα της περιφέρειας αντίστοιχα. Ακόμη, με την εν λόγω τεχνική καθίσταται δυνατή και η ταυτοποίηση της χρονικής στιγμής στην οποία διαφοροποιείται η προαναφερθείσα συσχέτιση (διαρθρωτικές μεταβολές) γεγονός που μας δίνει τη δυνατότητα να εξάγουμε συμπεράσματα για δυνητικούς παράγοντες επίδρασης στην διαφοροποίηση της συμβολής του αγροτικού τομέα στην περιφερειακή ανάπτυξη της περιοχής.

Δ1.2. Επιλογή κύριων προϊόντων από κάθε περιφερειακή ενότητα με σκοπό την αντιπροσώπευση του συνόλου της Περιφέρειας ΑΜΘ και των βασικών αγροτικών προϊόντων.

Τα προϊόντα αυτά θα επιλεγούν σε συνεργασία με φορείς της Περιφέρειας ΑΜΘ από κάθε Περιφερειακή Ενότητα.

Δ1.3. Έρευνα πεδίου σε (α) παραγωγούς, (β) καταναλωτές και (γ) αγροδιατροφικές επιχειρήσεις για τη διερεύνηση και αξιολόγηση των βασικότερων προβλημάτων του αγροδιατροφικού τομέα

Η δράση αυτή διακρίνεται στα παρακάτω στάδια:

(i) Ανάπτυξη δομημένων ερωτηματολογίων ανά ομάδες προϊόντων

Ειδικότερα, θα διαμορφωθούν ερωτηματολόγια τα οποία θα απευθύνονται σε παραγωγούς, καταναλωτές και αγροδιατροφικές επιχειρήσεις. Στόχος είναι η συλλογή πρωτογενών δεδομένων που θα αφορούν στη στάση και τις αντιλήψεις των παραγωγών και καταναλωτών απέναντι στα προβλήματα του αγροτικού τομέα της περιφέρειας, τις βραχείες αλυσίδες προσφοράς αγροτικών προϊόντων, την προθυμία αγοράς αγροτικών προϊόντων που έχουν οριστεί βάσει των προγραμμάτων ποιότητας τροφίμων (ΠΟΠ, ΠΓΕ κτλ.), καθώς και την ενσωμάτωση καινοτόμων εργαλείων στην αγροτική παραγωγή.

Το ερωτηματολόγιο των παραγωγών θα περιλαμβάνει ερωτήσεις που θα αφορούν:

στοιχεία της γεωργικής εκμετάλλευσης,

την ταυτοποίηση και ιεράρχηση των σημαντικότερων προβλημάτων του αγροτικού τομέα της περιφέρειας,

την ύπαρξη δράσεων για την κυκλική οικονομία στον αγροδιατροφικό τομέα και το βαθμό πληροφόρησης για το ζήτημα αυτό

τη στάση των παραγωγών στην υιοθέτηση φιλοπεριβαλλοντικών πρακτικών όπως χρήση παρασιτοκτόνων φυλικών προς το περιβάλλον, βιολογική γεωργία, περιορισμό της χρήσης των λιπασμάτων, ορθολογική χρήση νερού και τη διάθεσή τους για εκτίμηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των υφιστάμενων καλλιεργειών

τη στάση τους απέναντι στην ανάπτυξη βραχείων αλυσίδων προσφοράς αγροτικών προϊόντων και την υιοθέτηση καινοτόμων εργαλείων στην παραγωγική διαδικασία.

Αντίστοιχα, το ερωτηματολόγιο των καταναλωτών θα περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με:

το καταναλωτικό τους προφίλ,

τη γνώση και στάση των καταναλωτών σε ότι αφορά την αγορά προϊόντων για την παραγωγή των οποίων χρησιμοποιούνται φιλοπεριβαλλοντικά παρασιτοκτόνα και υπόκεινται σε περιορισμένη χρήση των λιπασμάτων.

τις στάσεις και τις αντιλήψεις απέναντι στις βραχείες αλυσίδες προσφοράς αγροτικών προϊόντων, καθώς και

την προθυμία αγοράς για συγκεκριμένα αγροτικά προϊόντα που έχουν οριστεί βάσει των προγραμμάτων ποιότητας τροφίμων (ΠΟΠ, ΠΓΕ κτλ.).

(ii) Πιλοτική εφαρμογή των ερωτηματολογίων σε μικρή κλίμακα και έλεγχος αποτελεσμάτων

Θα πραγματοποιηθεί πιλοτική ποσοτική έρευνα σε ενδεικτικό δείγμα παραγωγών και καταναλωτών ούτως ώστε να επιλυθούν οποιαδήποτε προβλήματα και ασάφειες που θα αφορούν τα ποσοτικά ερωτηματολόγια. Στη συνέχεια, τα αποτελέσματα της πιλοτικής έρευνας θα οδηγήσουν στην τελική διαμόρφωση των ερωτηματολογίων των παραγωγών και καταναλωτών.

(iii) Ποσοτική έρευνα πεδίου, μέσω προσωπικών συνεντεύξεων σε παραγωγούς, καταναλωτές και επιχειρήσεις.

Τα ερωτηματολόγια θα διαμορφωθούν σε ηλεκτρονική μορφή και θα διανεμηθούν μέσω διαδικτύου με σκοπό την κάλυψη μεγαλύτερου δείγματος και τη μεγαλύτερη αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος στον πληθυσμό.

(iv) Επεξεργασία ερωτηματολογίων και εξαγωγή αποτελεσμάτων.

Η επεξεργασία και ανάλυση των ποσοτικών ερωτηματολογίων θα περιλαμβάνει μια σειρά από πολυμεταβλητές μεθόδους ανάλυσης δεδομένων. Συγκεκριμένα θα εφαρμοστούν οι μέθοδοι της περιγραφικής στατιστικής, μη παραμετρικοί έλεγχοι (έλεγχος Χ² και ανάλυση του Friedman), παραγοντική ανάλυση, ανάλυση συστάδων καθώς και ανάλυση λογιστικής παλινδρόμησης (logit model) για την εκτίμηση της προθυμίας αγοράς.

Δ1.4. Δημιουργία δικτύου εμπειρογνομόνων – Εφαρμογή μεθόδου DELPHI για τον εντοπισμό τρόπων επίλυσης των προβλημάτων που εντοπίστηκαν στις Δράσεις Δ1.1 & Δ1.3. Ποσοτική έρευνα σε εμπλεκόμενους φορείς (stakeholders) για αξιολόγηση των δυνατοτήτων, αδυναμιών, ευκαιριών και κινδύνων (SWOT analysis) του αγροτικού τομέα και των σημαντικότερων καλλιεργειών της Περιφέρειας. Σκοπός της Μεθόδου των Δελφών είναι η σύγκλιση απόψεων των ειδικών που συμμετέχουν. Η μέθοδος ως διαδικασία εμπλέκει ειδικούς σε μια κατ' επανάληψη διαδικασία διερεύνησης γνώμων που στοχεύει στην επίτευξη σύγκλισης απόψεων σχετικά με ένα ζήτημα, στον καθορισμό στόχων και στη διερεύνηση πολιτικής. Η αλληλεπίδραση μέσα στην ομάδα γίνεται με ερωτηματολόγια τα οποία θα διαμορφωθούν βάσει των αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων της ποσοτικής έρευνας (Δ1.3). Οι απαντήσεις της ομάδας των εμπειρογνομόνων θα αναλυθούν στατιστικά, ώστε να περιγράψουν τη «σημαινούσα γνώμη» των απόψεων της ομάδας και τον βαθμό της διασποράς γύρω από αυτή.

Συνοπτικά, θα δημιουργηθεί μία ερευνητική ομάδα για την ανάληψη και παρακολούθηση του έργου. (Ένας ερευνητής ή ομάδα ερευνητών). Θα πραγματοποιηθεί η επιλογή των συμμετεχόντων στην έρευνα (Συνήθως ειδικοί επί του θέματος - στόχου) και θα αναπτυχθεί το ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο αφού ελεγχθεί για κατάλληλη διατύπωση θα διαβιβασθεί ηλεκτρονικά στους συμμετέχοντες (1ος γύρος) και θα γίνει ανάλυση των απαντήσεων. Στη συνέχεια θα προετοιμαστεί το ερωτηματολόγιο του 2ου γύρου (με ενδεχόμενους ελέγχους για αλλαγές), το ερωτηματολόγιο θα διαμοιραστεί στους συμμετέχοντες και θα γίνει η ανάλυση των απαντήσεων του δεύτερου γύρου. Τα τελευταία βήματα μπορεί να επαναληφθούν όσο είναι επιθυμητό ή απαραίτητο για επίτευξη σταθερότητας στα αποτελέσματα. Τέλος, θα προετοιμαστεί η έκθεση από την ερευνητική ομάδα για την παρουσίαση των συμπερασμάτων της διαδικασίας.

Δράση 2. Επιλογή αντιπροσωπευτικών υφιστάμενων αγροτεμαχίων κατά ΠΕ που θα αξιοποιηθούν ως πιλοτικοί-επιδεικτικοί αγροί αναφοράς και στους οποίους σε συνεργασία με τους κατόχους-καλλιεργητές θα εφαρμόζονται οι βέλτιστες καλλιεργητικές τεχνικές – πρακτικές άρδευσης, λίπανσης, φυτοπροστασίας κλπ. – και θα υπολογίζεται η οικονομική ωφέλεια των παραγωγών.

Δ2.1. Αναλυτική καταγραφή της παρούσας κατάστασης του αγροτικού τομέα, καθώς και καταγραφή και απεικόνιση του γενικού πλαισίου των σημαντικότερων καλλιεργειών σε επίπεδο Περιφέρειας, αλλά και για κάθε ΠΕ ξεχωριστά.

Αποτύπωση της εικόνας και των τάσεων των παραπάνω καλλιεργειών (καλλιεργούμενη έκταση, στρεμματική απόδοση, συνολική παραγωγή, κλπ.) σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων θα αξιοποιηθούν δευτερογενή δεδομένα από διάφορες πηγές που προέρχονται από [π.χ. βάσεις δεδομένων της ΠΑΜΘ, στατιστικά στοιχεία της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, ενιαίες αιτήσεις ενίσχυσης ΟΠΕΚΕΠΕ, τρέχουσα έκδοση της εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS) και τα Παραρτήματα αυτής, εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων), διεθνείς βάσεις δεδομένων (π.χ. Food and Agriculture Organization–FAO), καθώς και βιβλιογραφικές αναφορές].

Δ2.2. Πιλοτικοί- επιδεικτικοί αγροί

Οι πιλοτικοί-επιδεικτικοί αγροί θα περιλαμβάνουν τα κύρια προϊόντα από κάθε περιφερειακή ενότητα (αυτά που επιλέχθηκαν στην Δράση 1) με σκοπό την αντιπροσώπευση του συνόλου της Περιφέρειας ΑΜΘ. Οι πιλοτικοί αγροί θα αναπτυχθούν υπό την επίβλεψη της ερευνητικής ομάδας του ΔΠΘ (η οποία θα προτείνει την ενδεικνυόμενη, κατά περίπτωση, διαχείριση της καλλιέργειας) και θα συμβάλλουν στην παραγωγή πρωτογενών δεδομένων για κάθε καλλιέργεια. Τα δεδομένα αυτά θα αξιοποιηθούν για την ανάδειξη της αξίας κατάλληλα σχεδιασμένων συστημάτων καλλιέργειας, τα οποία θα μπορούν να υποστηρίξουν υψηλές αποδόσεις και να βελτιώσουν τη διαχείριση της καλλιέργειας από αγροκομική, περιβαλλοντική και οικονομική άποψη. Ειδικότερα, με βάση τα πρωτογενή δεδομένα των πιλοτικών αγρών θα διερευνηθεί η ενδοπεριφερειακή παραλλακτικότητα ως προς το δυναμικό απόδοσης των κυριότερων καλλιεργειών και θα αναδειχθούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε ΠΕ ως προς την προσαρμοστικότητα (ανταπόκριση στο εδαφικό και εναέριο περιβάλλον) και το δυναμικό απόδοσης των καλλιεργειών αυτών.

Η διαχείριση των καλλιεργειών κάθε πιλοτικού αγρού θα βασιστεί σε πρακτικές που προέρχονται από τη διεθνή βιβλιογραφία και θα επικεντρώνεται στην ενδεικνυόμενη, κατά περίπτωση, εφαρμογή καλλιεργητικών τεχνικών, όπως:

Προγραμματισμός της άρδευσης με βάση το στάδιο ανάπτυξης και τη φυσιολογία των φυτών, σε συνδυασμό με τα εδαφολογικά και κλιματικά στοιχεία κάθε περιοχής.

Εφαρμογή βέλτιστης λίπανσης (τύπος λιπάσματος, μορφή και ποσότητα λιπάσματος, χρόνος εφαρμογής, κλπ.) με έμφαση στην παροχή θρεπτικών στοιχείων στα φυτά στον χρόνο που είναι απαραίτητα, ώστε να επιτευχθεί η βέλτιστη αξιοποίησή τους και να ελαχιστοποιηθούν οι απώλειες στο περιβάλλον.

Χρήση καινοτόμων προϊόντων διέγερσης της ανάπτυξης των φυτών (π.χ. βιολιπάσματα και φυτοδιεγέρτες), φιλικά προς το περιβάλλον, που επάγουν μηχανισμούς άμυνας και αυξάνουν την αντοχή των φυτών σε βιοτικές και αβιοτικές καταπονήσεις.

Εφαρμογή συστήματος ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας για την βέλτιστη αντιμετώπιση εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων.

Για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των πιλοτικών αγρών θα υπάρξει καταγραφή αναλυτικών στοιχείων, όπως:

Ιστορικό των πιλοτικών αγρών (συστήματα αμειψισποράς, προηγούμενη καλλιέργεια, επισκόπηση των κυριότερων ειδών της ζιζανιοχλωρίδας, καλλιεργητικές τεχνικές που εφαρμόστηκαν – προετοιμασία εδάφους, λίπανση, επεμβάσεις φυτοπροστασίας, κλπ.).

Καταγραφή βασικών παραμέτρων του εδαφικού περιβάλλοντος των πιλοτικών αγρών και συσχετίσή τους με την αύξηση και ανάπτυξη των καλλιεργειών. Συγκεκριμένα, προσδιορισμός των σημαντικότερων χαρακτηριστικών του εδάφους (μηχανική σύσταση εδάφους, pH, οργανική ουσία, ηλεκτρική αγωγιμότητα,

CaCO₃, ικανότητα ανταλλαγής κατιόντων, συγκέντρωση κυριότερων μακρο- και μικροστοιχείων, κλπ.) κάθε πιλοτικού αγρού πριν την έναρξη της καλλιεργητικής περιόδου.

Καταγραφή των βασικότερων παραμέτρων του περιβάλλοντος (ατμοσφαιρικά κατακρημνίσματα, ελάχιστη, μέση και μέγιστη θερμοκρασία) σε όλη τη διάρκεια ανάπτυξης των καλλιεργειών. Για την καταγραφή των μετεωρολογικών δεδομένων θα αξιοποιηθεί το υφιστάμενο δίκτυο των μετεωρολογικών σταθμών που υπάρχουν στην ΠΑΜΘ (ΕΜΥ, ΔΠΘ, κλπ.).

Καταγραφή γνωρισμάτων πολλαπλασιαστικού υλικού κάθε πιλοτικού αγρού (π.χ. προσαρμοστικότητα στην περιοχή, διάρκεια βιολογικού κύκλου, ύψος φυτών, κλπ).

Καταγραφή βασικών παραμέτρων της καλλιέργειας μέσω κατάλληλων παρατηρήσεων και δειγματοληψιών φυτικού υλικού από τους πιλοτικούς αγρούς. Προσδιορισμός παραμέτρων που σχετίζονται με την αύξηση και ανάπτυξη των φυτών, όπως (κατά περίπτωση): καταγραφή της φαινολογίας των φυτών και προσδιορισμός των αντίστοιχων ημερήσιων ημεροβαθμών (Growing Degree Days – GDD), προσδιορισμός του ποσοστού καρπόδεσης, καταγραφή φυσιολογικών φυτικών δεικτών της κάθε καλλιέργειας [π.χ. Δείκτης Φυλλικής Επιφάνειας (Leaf Area Index, LAI), Δείκτης περιεκτικότητα φύλλων σε χλωροφύλλη (Chlorophyll Content Index, CCI), ρυθμός ανάπτυξης της καλλιέργειας, (Crop Growth Rate, CGR)], καταγραφή της απόδοσης σε καρπό ή εμπορεύσιμο προϊόν ανά φυτό ή στρέμμα, υπολογισμός της παραγωγικότητας (kg/cm²) στα δενδροκομικά είδη (υπολογίζεται βάσει της συνολικής παραγωγής του κάθε δένδρου προς την επιφάνεια διατομής του κορμού). Επιπλέον, κατά περίπτωση, μετρήσεις ποιοτικών χαρακτηριστικών των καρπών (ιδιαίτερα κοντά στην περίοδο συγκομιδής), όπως πχ στους νωπούς καρπούς πολυετών ειδών: διαστάσεις του καρπού με την χρήση ειδικών καλιμπρών ή ψηφιακού παχύμετρου, περιεκτικότητα σε σάκχαρα ή διαλυτά στερεά συστατικά (Total Soluble Solids, TSS) του χυμού με την χρήση ψηφιακού σακχαροδιαθλασίμετρου, ογκομετρούμενη οξύτητα (Titratable Acidity, TA) του χυμού με τη μέθοδο της τιτλοδότησης, υπολογισμός του δείκτη ωρίμανσης (TSS/TA), προσδιορισμός του pH του χυμού των καρπών, η αντίσταση της σάρκας στην πίεση ή αλλιώς συνεκτικότητα της σάρκας των καρπών (Fruit Firmness, FF) με την χρήση ψηφιακού πενετρόμετρου.

Για την λήψη των δειγματοληψιών θα εφαρμοστούν πειραματικά πρωτόκολλα της διεθνούς βιβλιογραφίας, με βάση το ενδεικνυόμενο, κατά περίπτωση, πειραματικό σχέδιο (π.χ. σχέδιο τυχαιοποιημένων πλήρων ομάδων (Randomized Complete Block Design) με τέσσερις επαναλήψεις.

Ανάλυση παραλλακτικότητας (Analysis of Variance, ANOVA) των δεδομένων με το κατάλληλο στατιστικό πρόγραμμα (π.χ. MSTAT, SPSS). Σύγκριση των μέσων όρων με τα ενδεικνυόμενα κριτήρια (π.χ. Ελάχιστη Σημαντική Διαφορά – Least Significant Difference), ώστε να διερευνηθεί η ύπαρξη ή μη στατικής σημαντικών διαφορών μεταξύ των μεταβλητών που μελετώνται.

Καταγραφή κοστολογίου εισροών και αξίας παραγόμενων προϊόντων για κάθε πιλοτικό αγρό και ανάλυση των αποτελεσμάτων.

Δημιουργία φωτογραφικού αρχείου.

Δ2.3. Αξιοποίηση των πιλοτικών αγρών για την εκπαίδευση αγροτών

Στους πιλοτικούς αγρούς θα έχουν πρόσβαση οι αγρότες της περιοχής, οι οποίοι θα μπορούν να ενημερώνονται για την εξέλιξη των καλλιεργειών και την αποτελεσματικότητα των καλλιεργητικών πρακτικών. (Συνδυασμός με Δ5.2).

Δ2.4. Στοχευμένα πειραματικά για την επίλυση προβλημάτων των Δράσεων 1 & 2.

Δράση 3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα μέσω της αξιοποίησης καινοτόμων εργαλείων

Δ3.1. Με χρήση χαρτών GIS καταγραφή του γεωλογικού υποθέματος, των οριακών γαιών, των κλιματικών συνθηκών καθώς και τις πηγές υδατοπαροχής προκειμένου να διαπιστωθεί ο βαθμός που οι υφιστάμενες καλλιέργειες είναι συμβατές με το κλιματεδαφικό περιβάλλον. Τα έντονα πλημμυρικά φαινόμενα αποτελούν ένα σημαντικό ζήτημα για την καταστροφή των καλλιεργειών σε αρκετές περιοχές της Περιφέρειας ΑΜΘ. Στα πλαίσια της δράσης, θα εξεταστεί η δυνατότητα αντικατάστασης υφιστάμενων καλλιεργειών στις περιοχές αυτές με άλλες (π.χ. ενεργειακές) ή αγροδασικά οικοσυστήματα.

Δ3.2. Αξιολόγηση αποτελεσματικών πολιτικών και πρακτικών για τη βελτίωση της συνολικής βιωσιμότητας της γεωργίας στην περιφέρεια μέσω:

Στρατηγικών διαχείρισης κινδύνου (Ασφάλιση σοδειάς, πώληση των προϊόντων με το καθεστώς της συμβολαιακής γεωργίας)

Ευφυούς Γεωργίας (βαθμός και πρόθεση υιοθέτησης πρακτικών και εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης που συνδέονται με τη γεωργία ακριβείας σε ότι αφορά τη χρήση λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων και αρδευτικού ύδατος)

Κατασκευή απλών δεικτών για την περιβαλλοντική απόδοση των αγροτικών επιχειρήσεων στην ΑΜΘ

Δ3.3. Υιοθέτηση εναλλακτικών καλλιεργειών (π.χ. στέβιας/goji berry/αρώνιας/αρωματικών φυτών/ακρόδρυων(ξηροί καρποί) ή άλλων που θα εντοπιστούν από τη Δ1.4) από παραγωγούς της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Στόχος της δράσης είναι η διερεύνηση των δυνατοτήτων ενασχόλησης των γεωργών με νέες/εναλλακτικές καλλιέργειες. Η διαδικασία εκπόνησης της δράσης θα βασίζεται σε:

Α) Ποιοτική έρευνα (συλλογή πρωτογενών δεδομένων με ημιδομημένες σε βάθος-συνεντεύξεις παραγωγών)

Απευθύνεται σε παραγωγούς που εκφράζουν ενδιαφέρον να υιοθετήσουν νέες καλλιεργητικές πρακτικές. Οι συνεντεύξεις καταγράφονται ώστε να διευκολυνθεί η διαδικασία αποκωδικοποίησης των απαντήσεων και η ερμηνεία των τελικών αποτελεσμάτων. Κύριος στόχος των «σε βάθος» συνεντεύξεων είναι ο καθορισμός των βασικών κινήτρων των παραγωγών και εν δυνάμει συμμετεχόντων στο πρόγραμμα (π.χ. στοιχεία εγωκεντρισμού, όπως αύξηση εισοδήματος, βελτίωση βιοτικού επιπέδου, προσωπικό όφελος, επαγγελματικό κύρος, κ.ά. και στοιχεία αλτρουισμού, όπως βελτίωση παραγόμενων προϊόντων, ασφάλεια τροφίμων, υγιεινά τρόφιμα, κοινωνική προσφορά, προστασία του περιβάλλοντος, κ.ά.). Παράλληλα θα διερευνηθεί κατά πόσο δημογραφικοί παράγοντες, κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά, απόψεις και στάσεις ως προς τις νέες καλλιεργητικές πρακτικές και τα μέτρα πολιτικής επηρεάζουν το βαθμό δεκτικότητας σε νέες καινοτόμες πρακτικές και την επιχειρηματικότητα. Για την ανάλυση των δεδομένων θα χρησιμοποιηθεί η θεματική προσέγγιση (Content Analysis), καθώς προσφέρει ένα συστηματικό αλλά και ευέλικτο τρόπο ανάλυσης, αναπτύσσοντας και επεξηγώντας θεματικά πρότυπα και σχέσεις

Β) Ποσοτική έρευνα (συλλογή πρωτογενών δεδομένων μέσω ερωτηματολογίου σε ένα προκαθορισμένο δείγμα καταναλωτών)

Η διεξαγωγή της ποσοτικής έρευνας (συλλογή και ανάλυση δεδομένων, ερμηνεία αποτελεσμάτων) θα προκύψει μέσα από ένα δομημένο ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις κλειστού τύπου που θα διαμοιραστεί online σε ένα δείγμα καταναλωτών (από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, forum, κ.ά.). Οι καταναλωτές θα ερωτηθούν εάν καταναλώνουν τα υπό έρευνα προϊόντα και για ποιους λόγους τα καταναλώνουν, εάν είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν υψηλότερη τιμή για την αγορά τους και ποια χαρακτηριστικά τους θα επηρέαζαν την αγοραστική τους συμπεριφορά (όπως ασφάλεια τροφίμων, βιολογική παραγωγή, τρόφιμα δίκαιου και αλληλέγγυου εμπορίου, ανώτερη ποιότητα, ανταγωνιστική τιμή, τροφική νεοφοβία, ηθική κατανάλωση, προστασία του περιβάλλοντος). Επίσης θα διερευνηθεί κατά πόσο οι καταναλωτές εμπιστεύονται τις καλλιεργητικές πρακτικές των Ελλήνων παραγωγών, τον ποιοτικό έλεγχο, τις ετικέτες των τροφίμων και την ακεραιότητα της τροφικής αλυσίδας. Τα ποσοτικά δεδομένα θα αναλυθούν μέσω διαφόρων μεθόδων στατιστικής/οικονομικής ανάλυσης, όπως περιγραφική στατιστική ανάλυση, chi-square τεστ, ανάλυση διακύμανσης, παραγοντική ανάλυση, ανάλυση ομάδων και ανάλυση διάκρισης.

Επιπλέον, η προθυμία αγοράς και πληρωμής υψηλότερης τιμής θα εκτιμηθούν μέσω του μοντέλου ordered probit με επιλογή δείγματος. Τα αποτελέσματα της ποσοτικής έρευνας θα καθορίσουν τις κύριες συνιστώσες που περιγράφουν τις καταναλωτικές τάσεις και προτιμήσεις στα υπό μελέτη προϊόντα και θα βοηθήσουν τους παραγωγούς να οργανώσουν καλύτερα την παραγωγική διαδικασία στοχεύοντας σε τρόφιμα κατάλληλα σχεδιασμένα ώστε να καλύψουν τις καταναλωτικές ανάγκες και επιθυμίες.

Δράση 4. Διατύπωση κοστολογημένων προτάσεων αναδιάρθρωσης ή/και βελτίωσης καλλιεργειών στην Περιφέρεια ΑΜΘ

Δ4.1. Προτάσεις νέων/βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας και οργάνωσης για την αύξηση της παραγωγικότητάς ή/και τη μείωση του κόστους παραγωγής
Στη βάση των αποτελεσμάτων της Δράσης 2.

Δ4.2. Προτάσεις διασύνδεσης πρωτογενούς παραγωγής με βιομηχανία (μεταποίηση, τυποποίηση) για την επίτευξη υψηλής προστιθέμενης αξίας και την παραγωγή τοπικών, καινοφανών προϊόντων
Στη βάση των αποτελεσμάτων που θα εξαχθούν από τη Δ1.4.

Βελτίωση αποτελεσματικότητας της πολιτικής ποιότητας των γεωργικών προϊόντων στην περιφέρεια ΑΜΘ και τόνωση των βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων μέσω της αξιολόγησης καλών πρακτικών και της ανάπτυξης τεκμηριωμένης πολιτικής και πρακτικών προτάσεων για τη βελτίωση της λειτουργίας των προγραμμάτων ποιότητας τροφίμων και των βραχέων αλυσίδων προσφοράς στην περιφέρεια.

Δ4.3. Διαμόρφωση ενός χάρτη στρατηγικών και πολιτικής που θα ενισχύσουν την παραγωγικότητα, τη βιώσιμη γεωργία και την ανταγωνιστικότητα.

Τα αποτελέσματα θα αποτελέσουν τη βάση διαμόρφωσης ενός συνολικού χάρτη πολιτικής και προτάσεων για την αναδιάρθρωση του αγροτικού τομέα της περιφέρειας και την ενσωμάτωση καινοτόμων εργαλείων παραγωγής και εμπορίας αγροτικών προϊόντων.

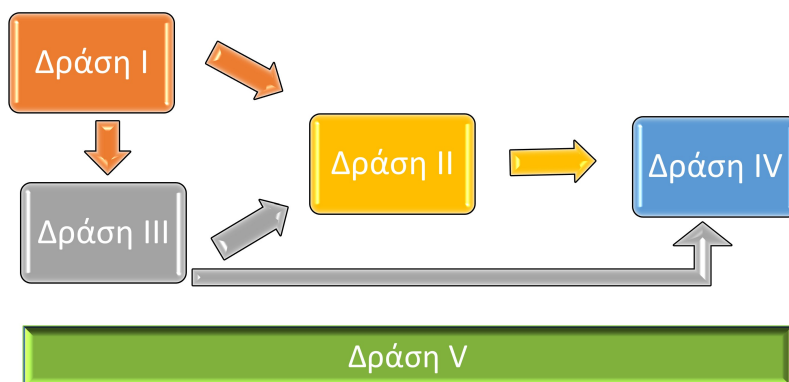
Δράση 5. Δράσεις ενημέρωσης των παραγωγών – διάχυση στην κοινωνία

Δ5.1. Διαμόρφωση ιστοσελίδας

Δ5.2. Διαμόρφωση σελίδων σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Δ5.3 Ενημερωτικά φυλλάδια

Δ5.4. Διοργάνωση ημερίδων στις έδρες κάθε ΠΕ

Άρθρο 5**Διάρκεια ισχύος της Προγραμματικής Σύμβασης**

- α. Η συνολική διάρκεια της Προγραμματικής Σύμβασης για την παράδοση του φυσικού αντικειμένου ορίζεται στους τριάντα έξι (36) μήνες από την υπογραφή της παρούσας.
- β. Η διάρκεια της σύμβασης μπορεί να τροποποιηθεί και υπάρχει δυνατότητα παράτασης δώδεκα (12) μηνών, εφόσον κριθεί απαραίτητο. Η παράταση δίνεται μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης, σχετικά με την πορεία του έργου και ομόφωνη απόφαση των νόμιμων εκπροσώπων των συμβαλλόμενων μερών και δεν συνεπάγεται αύξηση του οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης.

Άρθρο 6**Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Σύμβασης – Παραδοτέα**

Ο χρόνος υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της παρούσης σύμβασης ορίζεται συνολικά στους τριάντα έξι (36) μήνες από την ημερομηνία υπογραφής της, όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 1. Η έναρξη της χρονικής περιόδου εκπόνησης κάθε Δράσης του ερευνητικού έργου απαιτεί την παραλαβή της προηγούμενης Δράσης με τα αντίστοιχα παραδοτέα της και την προβλεπόμενη πληρωμή. Στο χρονοδιάγραμμα υπολογίζεται ότι η παραλαβή κάθε παραδοτέου θα πιστοποιείται εντός 15 ημερών από την Περιφέρεια, άλλως θεωρείται αυτοδικαίως ότι έχει παραληφθεί. Ο μέσος χρόνος καταβολής κάθε δόσης από την Περιφέρεια προς τον ΕΛΚΕ ΔΠΘ αμέσως μετά εκτιμάται ότι θα πραγματοποιείται εντός 15 ημερών.

Παραδοτέα

ΔΡΑΣΗ 1

Π1.1. Έκθεση της συμβολής του αγροτικού τομέα στην περιφερειακή οικονομία και ανάλυση της διαφοροποίησης την τελευταία δεκαετία (Δ1.1)

Π1.2. Λίστα αρχικών συναντήσεων με φορείς της ΠΑΜΘ και λίστα κύριων προϊόντων από κάθε Περιφερειακή Ενότητα (Δ1.2)

Π1.3. Έκθεση αποτελεσμάτων έρευνας πεδίου σε παραγωγούς, καταναλωτές και αγροδιατροφικές επιχειρήσεις (Δ1.3)

Π1.4. Έκθεση μεθόδου DELPHI σε εμπλεκόμενους φορείς (stakeholders) για αξιολόγηση των δυνατοτήτων, αδυναμιών, ευκαιριών και κινδύνων (SWOT analysis) του αγροτικού τομέα και των σημαντικότερων καλλιεργειών της Περιφέρειας (Δ1.4)

ΔΡΑΣΗ 2

Π2.1. Έκθεση αναλυτικής καταγραφής της παρούσας κατάστασης του αγροτικού τομέα και απεικόνιση του γενικού πλαισίου των σημαντικότερων καλλιεργειών της περιφέρειας για κάθε περιφερειακή ενότητα και για το σύνολο της Περιφέρειας (Δ2.1).

Π2.2. Έκθεση συμπερασμάτων σχετικά με την ενδοπεριφερειακή παραλλακτικότητα ως προς το δυναμικό απόδοσης των κυριότερων καλλιεργειών και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε ΠΕ ως προς την προσαρμοστικότητα και το δυναμικό απόδοσης των καλλιεργειών αυτών, όπως προέκυψαν από τους πιλοτικούς-επιδεικτικούς αγρούς (Δ2.2).

Π2.3. Έκθεση σχετικά με την αξιοποίηση των πιλοτικών αγρών στην εκπαίδευση των αγροτών (Δ2.3)

Π2.4. Έκθεση συμπερασμάτων στοχευμένων πειραματικών για την επίλυση προβλημάτων των Δράσεων 1 & 2 (Δ2.4).

ΔΡΑΣΗ 3

Π3.1. Ανάλυση γεωλογικού υποθέματος, των οριακών γαιών, των κλιματικών συνθηκών καθώς και τις πηγές υδατοπαροχής της Περιφέρειας ΑΜΘ και έκθεση προτάσεων αντικατάστασης υφιστάμενων καλλιεργειών (Δ3.1)

Π3.2. Έκθεση συμπερασμάτων αξιολόγησης αποτελεσματικών πολιτικών και πρακτικών για τη βελτίωση της συνολικής βιωσιμότητας (στρατηγικές διαχείρισης κινδύνου, οργάνωσης βραχέων αλυσίδων και δεικτών για την περιβαλλοντική απόδοση των αγροτικών επιχειρήσεων στην Περιφέρεια) (Δ3.2)

Π3.3. Έκθεση αποτελεσμάτων διερεύνησης δυνατοτήτων ενασχόλησης των γεωργών με νέες/εναλλακτικές καλλιέργειες (Δ3.3)

ΔΡΑΣΗ 4

Π4.1. Έκθεση προτάσεων νέων/βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας και οργάνωσης για την αύξηση της παραγωγικότητάς ή/και τη μείωση του κόστους παραγωγής (Δ4.1)

Π4.2. Έκθεση προτάσεων διασύνδεσης της πρωτογενούς παραγωγής με τον αγροδιατροφικό μεταποιητικό τομέα (Δ4.2)

Π4.3. Τελική έκθεση προγράμματος: Αποτίμηση στρατηγικών για τους εμπλεκόμενους φορείς και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και προτάσεων πολιτικής για την αναδιάρθρωση του αγροτικού τομέα της

Περιφέρειας και την ενσωμάτωση καινοτόμων εργαλείων παραγωγής και εμπορίας αγροτικών προϊόντων (Δ4.3)

ΔΡΑΣΗ 5

Π.5.1. Κατασκευή ιστοσελίδας προγράμματος (Δ5.1)

Π.5.2. Διαμόρφωση σελίδων σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης. (Δ5.2)

Π.5.3. Εκλαϊκευμένα ενημερωτικά φυλλάδια, 3 φορές στη διάρκεια του προγράμματος (με τη λήξη του 1ου, 2ου & 3ου έτους) (Δ5.3)

Π.5.4. Ημερίδες στις έδρες κάθε ΠΕ (τους τελευταίους μήνες του προγράμματος). Ειδικά για την ΠΕ Έβρου, λόγω της ιδιαίτερα μεγάλης έκτασης της, θα πραγματοποιηθούν δύο ημερίδες στο Βόρειο και Νότιο τμήμα της ΠΕ. (Δ5.4). Συνίσταται στην ενημέρωση των παραγωγών και των καταναλωτών και στη γενικότερη διάχυση των αποτελεσμάτων. Ο προγραμματισμός και η υλοποίηση της Δράσης είναι ευθύνη της Περιφέρειας σε συνεργασία με την Ερευνητική Ομάδα του Δ.Π.Θ.

Το παραπάνω χρονοδιάγραμμα είναι δυνατόν για λόγους αντικειμενικούς να τροποποιείται εν μέρει ή συνολικά με νεότερη έγγραφη συμφωνία των μερών και μετά από αιτιολογημένη απόφαση της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης, λόγω αντικειμενικών δυσκολιών που πιθανώς προκύψουν κατά την εκτέλεση του έργου.

Σημειώνεται ότι το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα βασίζεται στις προβλεπόμενες χρηματορροές. Τυχόν καθυστέρηση τους ή μεταβολή συνεπάγεται την αυτόματη αναλογική μεταβολή του συνολικού χρόνου παράδοσης του έργου.

Άρθρο 7

Πόροι-Χρηματοδότηση

A. Ο συνολικός προϋπολογισμός της εκτέλεσης των προβλεπόμενων από το άρθρο 4 της παρούσας σύμβασης ερευνών, ανέρχεται στο ποσό των 279.000,00 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), προς τον ΕΛΚΕ ΔΠΘ.

B. Η παρούσα Προγραμματική Σύμβαση χρηματοδοτείται από τον πρώτο αντισυμβαλλόμενο, ήτοι την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με το ποσό των 225.000,00 ευρώ, πλέον ΦΠΑ, ήτοι 279.000,00 ευρώ. Η χρηματοδότηση γίνεται από το Ετήσιο πρόγραμμα Δράσης της ΠΑΜΘ έτους 2022 που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ.240/πρ14/2022 Απόφαση του ΠΣ και τον Ειδικό Φορέα 0071, Κ.Α.Ε. : 9899, Κωδικό Δράσης 210002006.έχει ενταχθεί στ από πόρους αυτού (ΚΑΕ) από τον προϋπολογισμό του έτους 2022 προς τον ΕΛΚΕ ΔΠΘ και προβλέπεται να καλύψει έξοδα μετακίνησης και διαμονής, αμοιβές προσωπικού, αμοιβές προσωπικού με συμβάσεις έργου, αγορά εργαστηριακού εξοπλισμού, αναλώσιμα επισκευές – συντηρήσεις, υποστηρικτικές υπηρεσίες λειτουργίας και διαχείρισης εργαστηρίων εντός και εκτός του ΔΠΘ, συνέδρια – προβολές, δημοσιεύσεις και τυχόν απρόβλεπτα απαραίτητα, αποκλειστικά για την υλοποίηση του αντικειμένου της Π.Σ., όπως αναλύονται στον πίνακα προϋπολογισμού του έργου (Παράρτημα 1). Οι δαπάνες αυτές, που είναι κατ' ουσία τα λειτουργικά έξοδα για την υλοποίηση της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης, δεν έχουν τον χαρακτήρα ανταλλάγματος καθότι οι συμβαλλόμενοι φορείς υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και την κοινωνία και δεν ασκούν κερδοσκοπική δραστηριότητα. Η χρηματοδότηση από πλευράς της Περιφέρειας ΑΜΘ, θα γίνει ως εξής:

Η πρώτη δόση ύψους 15.000,00 ευρώ, πλέον ΦΠΑ (18.600,00 €), θα καταβληθεί με την παραλαβή του παραδοτέου Π.1.2. (μήνας: 2)

Η δεύτερη δόση ύψους 30.000,00 ευρώ, πλέον ΦΠΑ (37.200,00 €), θα καταβληθεί με την παραλαβή του παραδοτέου Π.2.1. (μήνας 12) υπό την προϋπόθεση καλής εκτέλεσης και παραλαβής των παραδοτέων Π.1.1, Π.5.1, Π.5.2 σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα στο άρθρο 6.

Η τρίτη δόση ύψους 40.000,00 ευρώ, πλέον ΦΠΑ (49.600,00 €), θα καταβληθεί με την παραλαβή του παραδοτέου Π.1.4. (μήνας 18) υπό την προϋπόθεση καλής εκτέλεσης και παραλαβής των παραδοτέων Π.1.3, Π.3.1, Π.5.3 σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα στο άρθρο 6.

Η τέταρτη δόση ύψους 40.000,00 ευρώ, πλέον ΦΠΑ (49.600,00 €), θα καταβληθεί με την παραλαβή του παραδοτέου Π.3.2. (μήνας 24) υπό την προϋπόθεση καλής εκτέλεσης και παραλαβής του παραδοτέου Π.2.3 σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα στο άρθρο 6.

Η πέμπτη δόση ύψους 40.000,00 ευρώ, πλέον ΦΠΑ (49.600,00 €), θα καταβληθεί με την με την παραλαβή των παραδοτέων Π.4.1 & Π.4.2. (μήνας: 31) υπό την προϋπόθεση καλής εκτέλεσης και παραλαβής των παραδοτέων Π.2.2, Π.2.4, Π.3.3, Π.5.3 σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα στο άρθρο 6.

Η τελευταία δόση ύψους 60.000,00 ευρώ, πλέον ΦΠΑ (74.400,00 €), θα καταβληθεί με την ολοκλήρωση του πιλοτικού ερευνητικού προγράμματος και με την παραλαβή του παραδοτέου Π.4.3, υπό την προϋπόθεση καλής εκτέλεσης και παραλαβής των παραδοτέων Π.5.3 και Π.5.4, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα στο άρθρο 6, καθώς και με την περιγραφή από τον Επιστημονικό υπεύθυνο του Έργου των ενεργειών που ολοκληρώθηκαν και με λεπτομερή απολογιστικά στοιχεία. Με την ολοκλήρωση του πιλοτικού ερευνητικού προγράμματος θα συνταχθεί οριστικό Πρωτόκολλο παραλαβής

Γ. Η καταβολή των δόσεων γίνεται με την έκδοση χρηματικού εντάλματος, που θα εκδίδεται στα στοιχεία του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας ΔΠΘ., μετά από προσκόμιση του σχετικού τιμολογίου. Σε περίπτωση διακοπής του Προγράμματος λόγω ανωτέρας βίας, το κόστος για το μη εκτελεσθέν πρόγραμμα θα επιστραφεί από μέρους του ΔΠΘ.

Δ. Οι ως άνω καταβολές θα γίνονται με κατάθεση στον λογαριασμό IBAN GR 180172 3520 0053 5204 5052 038, Τράπεζα ΠΕΙΡΑΙΩΣ (Κατάστημα Ξάνθης) με δικαιούχο τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Άρθρο 8

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις των συμβαλλομένων

Οι συμβαλλόμενοι θα παρέχουν αμοιβαία κάθε δυνατή διευκόλυνση ή πληροφορία για την έγκαιρη και καλή εκτέλεση του ερευνητικού έργου.

8.1. Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης:

α. Αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 7 της Προγραμματικής Σύμβασης, τη διαχείριση των διοικητικών θεμάτων που θα προκύψουν κατά την υλοποίηση της παρούσας και την τεχνική και πολιτική υποστήριξη του έργου από την πλευρά της.

β. Αναλαμβάνει να διευκολύνει το ΔΠΘ στην εκπλήρωση του έργου του, και να συντονίσει το σύνολο των εργασιών στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης, έχει την ευθύνη του προγραμματισμού και της υλοποίησης της ενημέρωσης των παραγωγών και της διάχυσης των αποτελεσμάτων της καινοτόμου πιλοτικής έρευνας στην τοπική κοινωνία.

γ. Αναλαμβάνει την υποχρέωση να μεριμνήσει για την άμεση και χωρίς προβλήματα ροή της χρηματοδότησης του έργου κατά το μέρος που αφορά την ίδια και ειδικότερα να εντάξει το απαιτούμενο ποσό της παρούσας σύμβασης στον προϋπολογισμό της Περιφέρειας.

δ. Να παρέχει οποιαδήποτε υποστήριξη, στα μέτρα των αρμοδιοτήτων της και κατά την κρίση της (επαφές με Φορείς, λήψη άδειας για διεξαγωγή της έρευνας εάν αυτή απαιτηθεί κ.α.) για την απρόσκοπτη και έγκαιρη υλοποίηση του έργου.

ε. Να ορίσει τον εκπρόσωπο με τον αναπληρωτή του, στην Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 9.

στ. Να συμμορφώνεται με τις υποδείξεις της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης της παρούσας Σύμβασης του άρθρου 9 της παρούσας και να ενημερώνει τους συμβαλλόμενους φορείς.

ζ. Να ελέγχει τα ποιοτικά και ποσοτικά τα παραδοτέα και να τα παραλαμβάνει βάσει της σχετικής προγραμματικής σύμβασης.

η. Να παρέχει αναλυτική ενημέρωση, σε όλες τις φάσεις εκτέλεσης του έργου, των μελών της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης και των εμπλεκόμενων αρμόδιων φορέων για την πορεία τους, όποτε αυτό της ζητηθεί.

θ. Δια των αρμοδίων οργάνων και του προσωπικού της, ασκεί όλα τα καθήκοντα όπως αυτά προβλέπονται στη νομοθεσία περί Προγραμματικών Συμβάσεων.

8.2. Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

α. Με την τεχνογνωσία και το στελεχιακό δυναμικό του αναλαμβάνει να εκτελέσει το φυσικό αντικείμενο του ερευνητικού έργου, όπως αναφέρεται στην παρούσα Προγραμματική Σύμβαση και εντός του χρονικού διαστήματος που ορίζεται στο άρθρο 5.

β. Δεσμεύεται να ενημερώνει την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης για την πορεία και τα συμπεράσματα του ερευνητικού έργου και να συμμετέχει σε σχετικές συζητήσεις.

γ. Υποχρεούται να προβαίνει σε διόρθωση κάθε ελαττώματος ή παράλειψης των παραδοτέων του έργου κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης.

δ. Το τελικό ερευνητικό έργο που θα σταλεί στην Περιφέρεια, θα περιέχει όλες τις πληροφορίες και προτάσεις που απαιτούνται σύμφωνα με την περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης.

ε. Να συνεργάζεται με την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης όσον αφορά στις ενέργειες επικοινωνίας με τους τοπικούς παραγωγούς, την τοπική κοινωνία για τη διάχυση των αποτελεσμάτων της πιλοτικής έρευνας.

στ. Να ορίσει τον εκπρόσωπο με τον αναπληρωτή του, στην Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 9.

ζ. Να συμμορφώνεται με τις υποδείξεις της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης της παρούσας Σύμβασης του άρθρου 9 της παρούσας και να ενημερώνει τους συμβαλλόμενους φορείς.

Κάθε υποχρέωση και ευθύνη του ΔΠΘ λήγει κατά την ημερομηνία παράδοσης του αντικειμένου που αναλαμβάνει, ήτοι όλων των παραδοτέων έργου.

Άρθρο 9

Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης

α. Για τη συστηματική παρακολούθηση υλοποίησης της Προγραμματικής Σύμβασης συγκροτείται Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης. Η επιτροπή αυτή αποτελείται από:

δύο (2) μέλη της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ήτοι: τον κ. Νικόλαο Κολάτσο, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο της Δνσης Αγροτικής Οικονομίας ΠΑΜΘ και τον Ιωάννη Αμαξόπουλο Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο του Τμήματος Προγραμματισμού, με Αναπληρωματικά Μέλη, αντίστοιχα τον κ. Ανδρέα Καμαριανάκη, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Ξάνθης και την κ. Ιωάννα Σαρίγκολη, Γεωπόνο, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Δράμας.

ένα (1) μέλος του ΔΠΘ., ήτοι: τον κ. Χρήστο Καρελάκη, Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης ως τακτικό μέλος και τον κ. Χρήστο Δαμαλά, Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης ως αναπληρωματικό μέλος.

β. Έργο της Επιτροπής είναι η παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης του έργου, η τήρηση των όρων της Προγραμματικής Σύμβασης και η υποβοήθηση της υλοποίησης του αντικειμένου της σύμβασης. Είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό και τη μεθοδολογία των ενεργειών για την υλοποίηση του αντικειμένου και θα επιλύει τις κάθε είδους διαφορές που τυχόν θα προκύψουν μεταξύ των συμβαλλομένων σε όλη τη διάρκεια εκπόνησης του έργου.

γ. Η Επιτροπή Παρακολούθησης εισηγείται στους συμβαλλόμενους κάθε τι που κρίνει σκόπιμο για την καλή υλοποίηση της παρούσας σύμβασης και την επίλυση τυχόν διαφορών των συμβαλλομένων.

Η Επιτροπή συστήνεται με την υπογραφή αυτής της Προγραμματικής Συμφωνίας με Πρόεδρο της Επιτροπής τον κ. κ. Νικόλαο Κολάτσο, Γεωπόνο, Αν. Προϊστάμενο της Δνσης Αγροτικής Οικονομίας ΠΑΜΘ. Έδρα της Επιτροπής είναι η έδρα της Γενικής Δνσης Αγροτικής Οικονομίας της Περιφέρειας, ήτοι Κομοτηνή, Λ. Δημοκρατίας 1, Τ.Κ.69133.

Ο καθένας από τους συμβαλλόμενους διατηρεί το δικαίωμα να αντικαταστήσει οποτεδήποτε τον εκπρόσωπό του στην Επιτροπή Παρακολούθησης με σχετική απόφασή του.

Σκοπός του οργάνου Επιτροπής Παρακολούθησης είναι:

- Ο συντονισμός και η παρακολούθηση όλων των εργασιών που και απαιτούνται για την έγκαιρη και εκτέλεση της παρούσας προγραμματικής σύμβασης και ειδικότερα η τήρηση των όρων της προγραμματικής σύμβασης.
- Η ρύθμιση λεπτομερειών και διαδικαστικών θεμάτων που τυχόν απαιτηθούν για την εφαρμογή των όρων της σύμβασης.
- Η διαπίστωση της έγκαιρης ολοκλήρωσης των εκατέρωθεν υποχρεώσεων.
- Η εισήγηση προς τα αρμόδια όργανα των συμβαλλομένων μερών κάθε αναγκαίου μέτρου και ενέργειας για την υλοποίηση της παρούσας.
- Η επίλυση προβλημάτων που ενδεχομένως θα προκύψουν από την ερμηνεία και εφαρμογή της.
- Η παρακολούθηση υλοποίησης και η πιστοποίηση γεγονότων και καταστάσεων που αφορούν την πορεία της.
- Η Επιτροπή βεβαιώνει την ορθή και εμπρόθεσμη υλοποίηση του αντικειμένου της παρούσας, μετά την οποία ο φορέας χρηματοδότησης καταβάλλει τα προβλεπόμενα ποσά.

Η Επιτροπή συγκαλείται από τον Πρόεδρό της. Στην πρόσκληση αναγράφονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, ενώ ειδοποιούνται τα μέλη της εγγράφως δύο τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και εισάγονται προς συζήτηση και τα θέματα που θα ζητήσει εγγράφως έστω και ένα από τα μέλη της. Χρέη Γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της Περιφέρειας της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Η Επιτροπή συνέρχεται τακτικά μετά το πέρας κάθε τμήματος του χρονοδιαγράμματος εργασιών του άρθρου 3 και στη λήξη του χρόνου της σύμβασης και έκτακτα όταν το ζητήσει εγγράφως ένα από τα μέλη της. Τα πρακτικά της Επιτροπής κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη αφού υπογραφούν. Η Επιτροπή συνεδριάζει νομίμως όταν στη σύνθεσή της μετέχουν, ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, περισσότερα από τα μισά μέλη της. Οι αποφάσεις της πρέπει να είναι αιτιολογημένες, λαμβάνονται δε κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών και δεσμεύουν όλους τους συμβαλλόμενους φορείς, οι οποίοι θα πρέπει να ακολουθήσουν πιστά τους όρους της προγραμματικής σύμβασης. Η Επιτροπή δύναται να συνεδριάζει και με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη).

Οι λοιπές λεπτομέρειες που ενδεχομένως απαιτηθούν για τη λειτουργία της Επιτροπής, θα καθορισθούν με αποφάσεις της.

Άρθρο 10

Κυριότητα και δημοσιεύσεις αποτελεσμάτων

α. Η κυριότητα και χρήση των αποτελεσμάτων του έργου και η δημοσίευση εργασιών αποτελεί δικαίωμα των συμβαλλόμενων φορέων δια των υπευθύνων και μετά από συνεργασία. Το δικαίωμα χρήσης ανήκει στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κύριος του Έργου. Το ερευνητικό έργο του Προγράμματος θα αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του ΔΠΘ. Η χρησιμοποίηση των στοιχείων του έργου σε επιστημονικά άρθρα ή ανακοινώσεις - εισηγήσεις σε συνέδρια ή αλλού, θα πρέπει να γίνεται κατά περίπτωση και κατόπιν συνεννόησης και σύμφωνης γνώμης των μερών.

β. Σε καμία περίπτωση δε διοχετεύονται πληροφορίες σχετικά με τα πορίσματα των εργασιών ούτε οποιεσδήποτε άλλες διευκολύνσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε οικονομική εκμετάλλευση των πορισμάτων από τρίτους, αλλά οι ενέργειες ενημέρωσης και διάχυσης ρυθμίζονται με συναπόφαση των συμβαλλόμενων μερών και όσον αφορά στο τελευταίο με ευθύνη της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Άρθρο 11

Επεξεργασία Δεδομένων

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να εφαρμόζουν πιστά την κείμενη Εθνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.
2. Τα μέρη στο πλαίσιο του Κανονισμού GDPR, δύναται να υπογράψουν χωριστή σύμβαση επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού.
3. Τα μέρη διαθέτουν Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (Data Protection Officer), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού GDPR, για την έγκαιρη και έγκυρη εφαρμογή του Κανονισμού GDPR σε όλες διαδικασίες της παρούσης, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση υποχρεούνται να ορίσουν αμέσως.

Άρθρο 12

Ανωτέρα βία

Κανένα συμβαλλόμενο μέρος δεν θεωρείται ότι παραβιάζει τις συμβατικές του υποχρεώσεις εάν εμποδίζεται να τις εκπληρώσει για λόγους ανωτέρας βίας. Ως ανωτέρα βία νοείται οποιαδήποτε απρόβλεπτη και έκτακτη κατάσταση ή συμβάν ανεξάρτητο από τον έλεγχο των συμβαλλόμενων μερών, το οποίο εμποδίζει ένα από τα μέρη κατά την εκτέλεση των συμβατικών του υποχρεώσεων, το οποίο δεν οφείλεται σε παράπτωμα ή αμέλεια από μέρους του (συμπεριλαμβανομένων και των συνεργατών που έχει υποδείξει) και το οποίο δεν θα μπορούσε να αποφευχθεί με την επίδειξη άκρας επιμέλειας.

Άρθρο 13

Ρήτρες - Τελικές Διατάξεις Σύμβασης

α. Η παράβαση οποιουδήποτε από τους όρους αυτής της σύμβασης, που θεωρούνται όλοι σημαντικοί, από οποιονδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη, παρέχει στον έτερο το δικαίωμα να αξιώσει αποκατάσταση των αντισυμβατικών ενεργειών σε εύλογο χρόνο και σε περίπτωση αδυναμίας ή αμέλειας της αποκατάστασης, έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, αξιώνοντας κάθε θετική ή αποθετική ζημία.

β. Οποιαδήποτε τροποποίηση της παρούσας προγραμματικής σύμβασης (πέραν της αναφερόμενης δυνατότητας τροποποίησης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης από την Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης) γίνεται μόνον εγγράφως με κοινή συμφωνία των συμβαλλόμενων μερών και σύμφωνα με τους περιορισμούς της εκάστοτε κείμενης νομοθεσίας και νομολογίας περί τροποποιήσεων προγραμματικών συμβάσεων. Η για οποιαδήποτε λόγο ή αιτία εκτός της ανωτέρας βίας μη άσκηση των δικαιωμάτων ή η παράλειψη υποχρεώσεων από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος ή η ανοχή καταστάσεων αντίθετων προς την Προγραμματική Σύμβαση αυτή, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραίτηση των συμβαλλόμενων μερών από δικαίωμα ή απαλλαγή από υποχρεώσεις τους ή αναγνώριση δικαιωμάτων σε συμβαλλόμενα μέρη, που δεν αναγνωρίζονται από την παρούσα Προγραμματική Σύμβαση.

Άρθρο 14

Καταγγελία της σύμβασης

Οι συμβαλλόμενοι θα προσπαθήσουν να ρυθμίζουν συναινετικά κάθε διαφορά, που τυχόν θα προκύψει στις μεταξύ τους σχέσεις κατά τη διάρκεια της ισχύος της σύμβασης που θα υπογραφεί.

Η παράβαση οποιουδήποτε από τους όρους αυτής της σύμβασης, που θεωρούνται όλοι ουσιώδεις ή η παράβαση των διατάξεων του νόμου και της καλής πίστης από οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη, παρέχει στον άλλο το δικαίωμα να αξιώσει αποκατάσταση των αντισυμβατικών ενεργειών σε εύλογο χρόνο. Σε περίπτωση αρνήσεως ή αδυναμίας ή αμέλειας προς αποκατάσταση από της πλευράς του ενός μέρους έχει ο αντισυμβαλλόμενος το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, αξιώνοντας κάθε θετική ή αποθετική ζημία.

Άρθρο 15

Τροποποίηση της σύμβασης

α. Για την τροποποίηση ή παράταση της παρούσας σύμβασης απαιτείται εισήγηση της ΚΕΠ και εν συνεχεία απόφαση των αρμοδίων οργάνων των συμβαλλόμενων μερών.

β. Η παρούσα σύμβαση δύναται να λύεται μονομερώς σε περίπτωση αθέτησης των όρων της μετά από έγγραφη προειδοποίηση.

Άρθρο 16

Εφαρμοστέο δίκαιο

α. Η παρούσα σύμβαση διέπεται από το Ελληνικό Δίκαιο. Η επίλυση διαφορών που τυχόν προκύψουν μεταξύ των συμβαλλόμενων για θέματα που αναφέρονται στην ερμηνεία και εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης θα γίνεται από την Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης. Η απόφαση στη περίπτωση αυτή θα πρέπει να είναι ομόφωνη, αλλιώς αναβάλλεται για μια φορά κατά την επόμενη συνεδρίαση της Επιτροπής η λήψη απόφασης, ώστε να επιτευχθεί ομοφωνία.

β. Εάν αυτό δεν καταστεί δυνατό, υπερισχύει η πλειοψηφούσα γνώμη των μελών της Επιτροπής. Για την επίλυση των διαφορών που προκύπτουν μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, αρμόδια είναι τα Ελληνικά Δικαστήρια (με έδρα την Κομοτηνή).

Αυτά συμφώνησαν, συνομολόγησαν και συναποδέχθηκαν τα συμβαλλόμενα μέρη, και προς απόδειξη, αφού αναγνώστηκε η σύμβαση, υπογράφεται σε τρία (3) πρωτότυπα αντίγραφα, από τα οποία: δύο (2) για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, και ένα (1) για το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης   Για το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Ο Περιφερειάρχης

Ο Πρύτανης

Χρήστος Μέτιος

Αλέξανδρος Χ. Πολυχρονίδης

Παράρτημα

Προϋπολογισμός του έργου

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
Α. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (έρευνα, συγγραφή εκθέσεων, διαχείριση)	Αμοιβές προσωπικού ΔΠΘ (τουλάχιστον 9 άτομα) και αμοιβές ερευνητικού προσωπικού εκτός ΔΠΘ με σύμβαση Έργου.	137.000,00 €
Β. ΔΑΠΑΝΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ εντός/εκτός Δ.Π.Θ.	Συνεργασία με εταιρείες για την παροχή ειδικών υποστηρικτικών υπηρεσιών λειτουργίας και διαχείρισης των ερευνών για τις ανάγκες του έργου	5.000,00 €
Γ. ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΟΡΓΑΝΑ & ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	Αποκλειστικά για τις ανάγκες του έργου	10.000,00 €
Δ. ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	Χημικά και ειδικά αναλώσιμα Αναλώσιμα	4.000,00 € 2.892,00 €
Ε. ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ για τις ανάγκες του έργου	Αποκλειστικά για τις ανάγκες του έργου	15.000,00 €
ΣΤ. Δαπάνες διοργάνωσης ημερίδων (6)	Αποκλειστικά για τις ανάγκες του έργου	12.000,00 €
Ζ. Δαπάνες ιστοσελίδας	Αποκλειστικά για τις ανάγκες του έργου	10.000,00 €
Η. Δαπάνες ενημερωτικών φυλλαδίων	Αποκλειστικά για τις ανάγκες του έργου	5.000,00 €

Θ. ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΕΛΚΕ ΔΠΘ (12%)	24.108,00 €
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	225.000,00 €
ΦΠΑ (24%)	54.000,00 €
ΤΕΛΙΚΟ ΠΟΣΟ	279.800,00 €

Τροποποίηση των δαπανών μεταξύ των κατηγοριών του έργου Προγράμματος γίνεται μετά από πρόταση του Επιστημονικά Υπεύθυνου του ΔΠΘ και τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής παρακολούθησης και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τον ΕΛΚΕ ΔΠΘ, χωρίς κατ' ανάγκη να προαπαιτείται έγκριση από άλλο όργανο της αναθέτουσας Αρχής.

Μειοψήφησε και το μέλος της Οικονομικής Επιτροπής Χρήστος Χατζηπέμου ψηφίζοντας κατά αναφέροντας τα εξής : «Είναι απαράδεκτο να συνεδριάζει δια περιφοράς η ΟΕ ΠΑΜΘ την Τρίτη 27/9, ενώ, μια ημέρα πριν, στις 26/9, να συνεδριάζει η ίδια ΟΕ δια τηλεδιάσκεψης και το ΠΣ δια ζώσης. Επισημαίνω ότι καμία Οικονομική Επιτροπή στη χώρα δεν συνεδριάζει πλέον δια περιφοράς .Επιπλέον δεν παρέχεται καμία εξήγηση γιατί το πρόγραμμα εντάχθηκε το 2019 στο πρόγραμμα δράσης του επομένου έτους κι έρχεται στην ΟΕ με τόση μεγάλη χρονική καθυστέρηση».

Η παρούσα απόφαση έλαβε α/α 701/2022.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΟΛΙΤΗΣ ΑΛΕΞΙΟΣ**

**ΤΑ ΜΕΛΗ
ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΠΑΠΑΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
ΒΕΝΕΤΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΙΜΠΡΑΜ ΑΧΜΕΤ
ΤΣΩΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΒΟΥΡΒΟΥΚΕΛΗΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ
ΧΑΤΖΗΠΕΜΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΓΡΑΝΑΣ ΑΡΧΕΛΑΟΣ
ΙΜΑΜΟΓΛΟΥ ΤΖΙΧΑΝ**